

ДО ЗАРУЖЕНИЕТО НА БОРЖИНЕ
НА НОВ НА ОПШТИНА - РЕСЕН

Ви ги доставувам моите сеќоња
за ВЕСЛИВСКИ (ТАШКО) НАУМ-ОВУАРОТ,
со следните напомени:

1.- Ве молам овие сеќоња да не им
се достават на други лица на којшто
сакан да очие кои ќе ја подготвуват
книгата за овсодол;

2.- Сеќоњата се пишувани очува
како стварно ги имам чувствено во
одреден период, при што да ги
ме, а не да ги губат - гледано од секој
аспект.

3.- Бидејќи немам основно копие од се-
ќоњата, ве молам, по некористувањето
да ми се врати. Во колку ги оштетува
да ги пишама моите, ве молам да ми
доставите еден примерок.

4.- Ви доставувам 116 страници сеќа-
ња.

5. Ви ставам на располагање да ви по-
могам за осветлување на некои рудо-
ни-носители при подготвуванието на
на книгата за овсодол.

Примете дружок поздрав.

10 февруари 1990 год.

С К О П Ј Е

Сеќоњата ги даде,
Крсто Рокловски -
- ЈОЈОДНА.

С Е К А В А Њ А

3А ВЕСЛИЕВСКИ ТАШКО НАУМ-ОВЧАРОТ.

Наумета многу добро го познавам ^{интервју} и ме од
исто село, бевме колежи и најдобри другари. Исто така
и нашите семејства многу добро се слобудваа и многу
добро живеа.

Со Наумета заедно го проведовме дејството, мла-
дните години, заедно бевме мобилизирани во Бугорската
војска и заедно служевме во истиот прог. Заедно по-
бегнавме од Бугорската војска и заедно бевме во ите-
галство. Заедно отидовме во партизани и заедно бевме
во Врзедот „Земе Труев“, во Батковскиот „Мире Ачев“, во Тр-
вата македонско-косовска бригада, во Батковскиот „Сти-в
Наум“, во Третиот на Батковски во февруарскиот поход за
Кумановско и во Третиот македонска бригада. Заедно
учествувавме во сите операции што ги изведуваша овие
единици.

Кон крајот на првата половина на месец август 1944 год.
со Наумета се разделивме, јас отидов во Седма македонска
бригада, а Наум отиде за командант на Втора македон-
ска бригада.

Роден е на 15.12.1921 година во с. Златари-Ресен. Потек-
нува од многу сиромашно селско семејство. Основното учи-
лиште го завршил во с. Златари. Иако имаше желба за пона-
тамошно школување, сиромашниот живот тоа не му го
озволило. Од најмладите години се занимаваше со земјо-
делство, помогнајќи му на својот татко во одржувањето на зем-
јата. Тој забрзувањето на основното училиште, тој мо-
раше да се зголеми некој помал-овтор, за да, со тоа, му
помогне на таткото во издржката на семејството.

Поткрато на Ноум, Тошко, од првата жена која му
умре, имаше син Мите кој во 1938 година отише на пегал-
ба во САД и одтогаш вистинито не се јови. Од втората
жена имаше, покрај Ноумита, уште едно момко Јане-Тонге,
и 4 женски деца: Туројонка, Џора, Ситерка и Мора.

Тошко, заради бедниот живот, мораше да оди на
пегалба уште од младите години, да стекне пари
за да купи земја за обработка за да со тоа ги из-
држува пленовите на своето семејство. Прво оди во Џорџи-
град - Пурџија, а потоа во САД. Меѓутоа зороботувачката
во тоа време, и во Пурџија и во САД, беше мала. Со тоа
зороботувачка-пегалба можеше да купи некоја нива која
ќе му помогне за производство на тешница која му
беше неопходна за издршка на големото семејство. Но
властите од САД купуваа неколку ниви и повремено се за-
нимаа со земјоделство, од кое тешко можеше да го прехране
големото семејство. Мораше да биде јрва, да ги пра-
дова за да зороботи некој јунк за снабдување на
семејството, покрај исхраната, и да ју ги потреси. Во
САД. Властери имаше шуме кои не дозволуваа да се сече
дрва и да се пројорват без дозвола која беше многу скапа.
Заради тоа дрвот ги береше-сечеа тогаш кога шуморат
ќе одеше на посеток во Фесет или кога тук ќе се врати-
ше од турмота. Дрвот ги носеше које во што му пола-
гоше и Ноум. Многубити се служуваше, при носењето
на дрвот за пројорвање во Фесет, да биде фртен од
шуморат или од цондорити кои беа овластени за тоа,
и му беа одземени дрвот и плус вознубет.

Како тоа, стопанството прошае му беше тешко.
Кукотта беше поделена на 3 блока, семејството на Тошко

растателите со куќа во приземјето и соба на стратон.
Куќата (која изнесуваше околу 10 м²), се користеше и за
фирме и за куќа, а собата на стратон се користеше
за преглед на гости за време на празниците.

Кестанови Плашко со Ноумета работеше кој час, бизеј-
ни со сториот кој си го имаа мурбетот, а Ноум и јас
бевме многу добри другари. Плашко беше многу добар го-
век. Никому не му зовидуваше ниту му мислеше посто.
Тој секогаш беше безбрижен, бидејќи го строжността, што
изгледаше како ^{проблеми} имаше од материјална страна. Малку
беше мероклија на работна, не беше многу, меѓу-
тоа од една гове кој него се одекеше како ја е пор-
ноцијан. Имаше едно добро црвено кокоге и секоја са-
бота со него одеше на пазар, во Ресек. При вработувањето
од пазар, кога ќе дојдеше на средсело, ќе го по-
дуреше кокогето и тоа ќе покнеше ја оди^е ровот,
ча ти е милина ја го гледаш.

Плашко работеше со тинтол и секогаш на Ситча
Нова Гарица од којашто користеше по неколку фирме
од тинтолот. Тинтолот го губеше во долгот ситч
(во внатрешниот јел специјално поправено место) во што
никој ја не сумва. Тој осебаш дека тоа место е „проба-
лето“ од Ноумета (ова ми го кажуваше Ноуме) ^{и тоа} тинто-
лот го губел во тлевката. Меѓутоа некој од ком-
итите го има ^{ме} видена и изгледа го има преработо.
Тинтолот го држеше без дозвола. Еден јел на средсело
дојдоа фирменските зандори и туча го зотекна Плашко
да тучи цитори од тучуц-кокок кој во тоа време беше
зобролет. Ми се гити дека повар беше тучуцот за да
тие извршот претуре во ситчот и во тлевката на Плашко

а во створноста тие го бараа тешкотии. То извршеноста
прејде во тлевноста, тие го напунаа тешкотии и ^{си} му го
зедоа за себе без да му кажат на Тамка и си замисли
И Тамко беше задоволен со тоа зонирање и прејде за
одговора за бестровно носење на оружје и бестровно пу-
шење на оружје. Меѓутоа срдечето на Тамко му беше тешко
за одземениот тешкотии. Од тоа тој не се случило пукање од
кордакот на Тамко на фторната нова година.

Можноста на Норм се зонираше со домоќинство.
И тоа беше многу добра жена. Редовно беше наместена и
то еловноста не се осеќаше зобришата.

Како реца со другите друштва од нонето Митчевско
моало, со Нормата ировите разни ири. Тресе Нормата на Норме
имаше слободен простор на кој ировите Бинез и КОТКА.
Бинезот беше порге дрво јуно 10-15 см. пресежено косо на
на збојта кроја. Тоа порге се удиреше со стол. Поддржник
беше оној кој ќе го поддржи подолку Бинезот. Кој
беше игра со една порге дрво-слизно како она од хокеј
на мраз, постоа се која една ружка прегник 5-10 см,
дубока 5 см, имаше пувер кој удирката. Рити угес-
ници се со столбови. Поддржник беше оној кој ќе
чешеме кајката да ја внесе во ружката. Исто така и-
ровите со тајна надрвена од порге. Многу пошти боровне
јоца од вратива и од орми и други ретски ири

Основното укиданије го зовршише во времето од 1929-
1933 година. Укиданије ни беше Синица Бучевиновиќ, кој
беше прилично руров и груб-сирот. Со Нормата седевме
заедно во клупата од втор ред. За синица преслужи

тој го уфитребуваше земекот, кој го држеше на масата
испред себе. Во рекото ми остана еден интересантен пос-
тан. Наиме, една ученичка Милуца Зорова закосна на
госпит околу 10 минути зорди тоа помога на
мојоси во палнејето-зоробнувајето на некоја дуќка
во кујната и тоа со кар. Збујето, без да ројне на
врата, влезе во училницата за време на госпит. Учили-
телот, со остор глас, ја праша: „Милуце, зошто закосна,
кој беше госпит?“ Тоа, Збујето, му одговори: „Богдан учени-
ку закосна сум зорди маккала, дуќкала, кокала
во кујната. Тоа знам ја маккала дуќката во куј-
ната со кар. Јас, Науме и Крсте Богдановски од ношата моала,
не можевме ја се возврати и се подносеме во време. Учили-
телот тоа го зобележа и зорди тоа бевме казнети со клет-
е на колења во подрумот на школата и то го зоб-
ување на госпит. Во подрумот имаше покал. Учи-
телот, го зобување на последниот гос, не одведе во
подрумот и не оредири секој во оглите на подру-
мот за клет. Тој шуча врвеше надзо над гос око-
лу половина кае, а потоа го вика увелучителот
и тој врвеше надзо околу половина соп, тоа ние соп
време клетевме во подрумот на покалот. То изврше-
ната казна излетовме надзо кога ги последновме
колежките, деа со зобнатите од заколот, осетивме
и болки.

Не се секој какви оценки имаше Науме ни и
учесните во школ на школувајето, Мејштоа, васф-
вите внимателна ги следеше.

Селото Златоори го делевме на три моали: Нековска
јужно од средсело, Митевска, северно од средсело и
Средна моала која ги отфрлоше мукуите од непосредната
близина на средсело. Рецата од Митевската и Средната
моала редојаш беа заедно и интересните им беа заедни-
чки. Еднош, незнам заради кои причини, се поинтересовме
со рецата од Нековската моала и закажавме двобој.
За тој двобој рецата од својта поборна потробија сојни
од дрво. Родбата на Ноум беше најголема и многу убава
беше попробека. Та во неа му велевме на Ноум, колкува
сојна потроби може да се орши на „Косовски бој“ по
извршените пријетни-подготовки, двобојот обиде на. Во
во првиот „бој“ победивме ни-Митевска моала и Средна
моала, а во вториот, победија рецата од Нековската
моала, така резултатот оста нерешен. Од тој бој
гојде до потпирување и ситуацијата се сличи.

Во словарното време, кога невме за угебе, им
помогвме на рутинелите во нето на ситката-воло-
вите. Многумо волоните ги теровме на места кој
местоста Белигец, северно од Златоор. Тук имаше при-
лично голема трева за нето на ситката, а имаше и
многумо со многу убава-ситката вара за пиење. Во побор-
ите повем лед, сугебе и молни за јозере. Интересното
беше што тук јозерето никогаш не не достигаше, зашто
водата беше толку убава-вкусна, што на сво пиење
ни се отвораше оштетни.

Заедно со другите друштво од Златоор се поинтересовме
свој, фрлаше на камен и други предметни. Бидејќи
на не беше повисок и пофил во поборите од не, не
можевме со не во троско ко.

То завршувањето на основното образование, како што ја имаше вока да го носат и шкоровењето, меѓутоа, економските услови не му овозможуваа тоа да го коферира. Мораше да се злови некој малок-овтор во селото Златица да се со што му помогне на тој начин во обезбедување на храна како за себеси така и за останалото семејство.

Уште од младите години тој ја осети социјалната неправда, и експлоатацијата и попунолната и социјалната неправда од неправедниот режим на бивша Југословенија. Понејќи ги овие тој се седе носеше веќе ниту од кој се информираше за секојдневните нештани кој не е во светот.

Во с. Златица имаше неколку луѓе кои беа во САД на пекалба (Киме Негевски, Софие Пуполева и Лазе Зеров) кои велат дека биле зленови на КМ на Америка. Пие зборуваа за бурбата на работничката класа во САД против политиките, воопшто зборуваа за коферира идеи. Ноу не се внимате ги прашаа нивните прокојувача и ги попрашаа позитивните работи.

Во селото имаше еден ВМР-овец ^{врховен} Шмиќо, кој зоржа што беше осуден од бившиот режим. Тој осети дека Ноу не се интересира за политички работи, нештојуваше да го придобие за себе. Меѓутоа тешкожелно на Ноу не беше за попунолна слобода и социјална правда-еднокој за сите луѓе. Најде како и сугите младички збогва дека тоа идеологија не е прихватлива и на време се спешоцираа од Шмиќо.

Националната одесдробеност, тешкиот економски живот и непродуктивната која владееше во бивша Југославија, тешко можеше да ги паднесе народот. Врзловно атмосферата кај народот во с. Златоград беше многу „наелектризирана“, и кој постојатите, а особено кој младите кои беа сфредни да се борат за национална слобода и социјална правда.

Во тоа атмосфера 1935 година се прекоаки Торло-
метторките избори. Крсте Срезовски и Михајло Топовиќ коа
кондиданти за посланици, беа за Кралскиот свез. Во Тресна
на Метрота беше петокниот и Веле Лоскалов од с. Сми-
лево-Битолско коа кондидат на градоначално место
во обштина. Најме и јас во тоа време неговме
прво на глае зашто не бевме полковници. Меѓу-
тоа на своите родители ^{му} рековме да гласаат
за Веле Лоскалов. Меѓутоа потоа победи непродуктивна,
бидејќи и Крсте и Михајло одлично му речеа поза
на путиот за да ги гласаат. Меѓутоа и целта-
рите беа отполтнорки и ги интереса интересите на
гласаат.

Метоа се случи на Торлометторките избори во 1936
и 1938 година. Пред изборите во 1938 год. Крсте доагоше
неколку пати во Златоград за да оштира за посла-
ник. На вработеното за Феев, на автомобилот му
стрв увовме (позади) шесте ко ко му својовме
на Златоград река народот не го саква. Како што е
познато во 1936 год. стоа поселник Топовиќ, а
во 1938 Анелкович, губерни на Кралскиот
свез.

Во 1936 година во с. Златоори е формиран Младински музички оркестар. Организатор бил учителот Ситица Бурчишевски, а помага Веловевски споредка од Охрид која го наследил Ситица. Оркестарот брзо се околу 15 души, во главна млада група. Инструментите ги поразовме од Морибор - Словенија кои беа припадници на својствите услови-промени. Заради материјални прилики, ноу неможе можност да добие инструментите за свирење, пако имаме мерка за тоа, па затоа не беше вклучен во нив. Меѓутоа тој учествуваше со ноз кога одевме на сретнези во обилните села (Фолтиско, Јонковец) и др. и по тукните на с. Златоори поф мери се пееа а творба од едни песни.

Во с. Златоори секој келтврток дојдоше учителот Фловко од с. Фолтиско - Ресен да држи часови по музичурање. Тока тој многу ни помогна во соблекувањето-обукувањето за музичурање. Овој оркестар многу придонесе во просветувањето на младинците, од друга страна придонесе за меѓусебното развирење-дружорубење. Удовен беа тие ренови. Неј-опиленеа старо-градска песна, која кестотелти ја пеевме под пензерите на девојките, беше: „Реновој-но стипи гушмице моја“.....

Кога имавме 16-17 години, со Наумета одевме во Битола со веловевските коли катовевувани со огревни дрва, за да ги продаваме дрвата зошто таму гм-неа многу повеќе пари одколку во Ресен. Пренувов-ме робејле и поплауде стипикувовме во Битола.

Обично одевме на проговите на грва во летните месеци кога е времето ^{беше} погодно, и тоа за време на пазарот - торник или петок. Вечерта е митувовме шетојки низ градот по излезите, а дутерената, за време на пазарот, ги прогововме јрвота, во колку ќе дојдеа муштерки тука на пазарот, или ги прогововме јрвота, а во ситнивно моровме ја шетаме, со воловските коли, потвозеки со јрва, по дитолските сокоци коко ги носе некој муштерија за да ги издреме јрвота.

Еднош со Ноумета бевме на проговите ^{во тоа време,} јрвота со нас беше и Вожеел Тучоле, тој беше постој со нас во 5-6 гарми и понекусен. Кога ситновме, со воловските коли потвозеки со јрва, на дитолскиот пазар - вечерната, ги отпреновме воловките и му родовме ја јодри секо. Тучоле ни предложи да прошетаме низ градот, што се сложивме јас и Ноуме. Меѓутоа место шетовме низ градот, тој ни однесе во една каџона кафе што имаше пивовки. Влеговме внатре и седновме околу една маса и пороговме за тие во една коша дупа што ни ја донесе мелнерот. Тучоле, со шереи, побика во пивовки кои одна дојдоа кој натајна маса и една ни седна на ступовите. Ноуме и јас како во земја да поттовме, зошто веков служој ја тојот не ни се служил. Тучоле го осети тоа и позва паду мушток, што велат старите, ја се потемева. Со Ноумета гледаме што побргу ја се извлече ме од оваа невољна ситуација. Кога те-

важките видоа река туча нема, леб, ситоваа и ги
ситоваа. Кога излеговме, Тучоле туча ја на, зеде.

Толемо влиротне кај младирците, а посебно кај
Нозметта, иама тогашките појтици Негеверки Киме,
Тојтожеверки Миме, Тучолеверки Јафоре и ррци-и. Тиме
ни збодуваа за Социјализмот во Советскиот Сојуз.
Лека толму нема војати и сиромеш, тучу ситве
се ерковви. Тиа на младите ни компотираше бел-
сјејки тиме беа за социјална провда и ерковваеш
за сите луѓе, ја нема експлоатација. Бидејќи
Миме Тојтон ни беше комисија, своја секој ден
на редивето прер шкелото, се састакувавме со
него може што ни збодуваше за ноптерни идеи.
Особено вниматне пројовуваше Нозме и од Тој-
тона земаше ноптерна литература која со нити-
ресурате ја гиташе. Ситијки новити и ноптерна
литература, Нозме можеше равнотриво ја се
носи со постојните во ризкуешите за поедички
збиднување. Тлерано од ренешет одлекки ми
се гити река појтициите во тиа време не ре-
луваа организирате, тучу ситијно. За делу-
ваа организирате, требаше голем дел од млади-
ците, а особено Нозме, да диграат во јеро-
вните на Ској или КП, зошто тиме беа еи-
ремни ја се борат за ноптатална слобода и
социјална провда, а против невојаданитиот
режим.

1

Пролетта 1942 година со наредбата на германска
 капа фран. војска од Битола за Ресен, дивизија
 југ. војска, која се наоѓаше на Зрвенот-Тованто
 вкопана. Во тоа време, тоа не им даде никаков
 отпор на Германците, туку се повлегоа од
 всијки го оружјето и опремата на бојното поле.

Тој директива на партизанската организација на
 КП на с. Златоци (патнички секретар Миле Тојков),
 лидерите од Златоци (меѓу кои беше Нодол и Јосе)
 добија задача да соберат оружје и муниција од
 напуштените пројекти на див. југ. војска кој Зр-
 венот. Кога влегоа германците во Ресен и прео-
 жиа за Охрид, ние се упативме за Зрвен.
 Внимателно го прејдовме подетот Битола-Ресен и
 ситноме кој напуштените пројекти (можу). Кога
 видовме оружјето оставено во траншеите, муни-
 цијата расфрлена лево и десно, бомбите наор-
 лети во јолите и ружбата тешка. Сликата
 беше грозна и жолена. Ние потрговме да собореме
 оружје и муниција, некој носеше по 2, а некој
 по 3 пушки, а и муниција во војничките тор-
 бичи, кои беа расфрлани на положоите. Бидеј-
 жи не знаевме да ракуваме со бомби, не зедов-
 ме. Тука се најде и фрагмент од Златоци кој зе-
 де еден милион БРНО и го понесе за Златоци.

По враќањето за Златоци, бевме приметени
 од партизанската германска полиција, мно-
 годоброме привремено да избегеме во шовени
 на телештер. Тие потгнаа да тукраат по нас
 меѓутоа ние успеавме да се заклопиме и по

нивно зоминувале во Ресен, ние успеваме да
го минеме градењето и со оружјето се враќаме во
с. Златоград за што го известивме Митица Тоданов.

Во ова оружје младичките од с. Златоград и
вршеа обука во нишанење, а потоа и тогаш кое се
изведувало кој местоста Груши-пог во рекуните
То известно време во с. Златоград градењето Гермо-н-
ска потрпа со борна вода. За да ја испита
ситуацијата во селото, ми се купи се пив го
носеа Михолеца од Ресен како шумор кој зна-
еше германски. Термотичките прер содржание се-
лани рекоа дека го колку некој има оружје
мора да го прегоде на воевта во Ресен зомно
во ситутивно не се врши претрес со ретеритот
кои отпира се од жезо, потрпето и во колку
кој нешто ќе се најде оружје, ќе биде строго каз-
нет.

об
27

Оваа законна вода и армисот на тогашното
руководство на партизаната кое беше тропан в
вооружена борба, при доносот така оружје да ми
се прегоде на гермотичките во Ресен, сеп с-
се мал број беше задржан

То известно време дугорската војска и полици-
ја навлегоа во Ресен и востановија оку-
паторска власт.

Некаде кон крајот на август 1941 година, мла-
дичките од с. Златоград војска 1920, 1921 и 1922
годините беа повикани од дугорските власти

во Ресет на регрутиција. Ноуме и Јос бевме 1921
годишните. Јос и Ноуме, зошто со срѓаните младунци
од с. Златари, омировме во Ресет, ми се пише бевме
во Сарајеву и се пријавивме на комисијата. То ко-
мисијата презедо. Ноуме бевме одреден за буг-
арна артилерија, а Јос за пешадија.

То известна време добивме позиви за срече во
војска. Кога видовме во позивите тине дека ќе
служиме во исти град Пловдив. Ни во сон не
можевме да помислиме дека во исти град ќе
служиме војска. Работата бевме голема, а седеко
затоа тоа ја се договороме за бегове од буг. војска.

Ноуме бевме одреден за во артилерија, а Јос за
во пешадија. Во позивите тинеме во единиците ја
се јовиме на 15.9.1941 година. Во тоа време од
Ресет за Битола немаше јовен превоз и моровме од с. Зла-
тари до Битола ја одиме пешки, а од Битола до Плов-
див со ВОВ. Во Битола стигнавме поштофноста
на 14 септември. На жел. станица добивме возни
кортиќи и вечерта зоминровме за Пловдив. Ми се пише,
совајнето на 15 септември, стигнавме во Сарајеву и
тукра имовме мал артиљ, Јос имов артиљ во Сарај-
еву па реков ја свратиш кој не го, бидејќи многу
годишници не го имов видело. Треткорно со Ноуме-
та се договоривме кога ќе го пуштиш на град-
ска артиљска излез, ја дојде кој мене во ерми-
носта, затоа вестивоствовање на врска. Јос ве-
стов кој артиљата неколку саати, а потоа ја про-
дужив-ностовив патот со воз и поштофноста
стигнав во единиците. Тому разбојот дека тоа ери-
ница се вика 9 пешадиски полк.

Во првата половина на октомври 1942. Ноуме дојде во Косорнајта кај мене спрема договореност. Кога ми ја река дека ти е во 3 артиљеријски полк. Разговаравме за војничкиот живот. Ноуме зборуваше за по забрзувањето на обуката, која требаше да трае околу шест месеци, прека да се види да се илме на осудство и повеќе да не се враќаме во единиците, бидејќи во стратегично може да не бидеме распоредени во некоја единица каде можаме да бидеме употребени во борбата против најтежни движења-партизаните. И јас го прихватив неговото мислење. Неколку дена јас го посетив во Ноумета и тој дојде кај мене. Секогаш разговарам ни беме, постој другото, побрзо да дојдат велиденските ренови-празници за да се илме на осудство и повеќе да не се враќаме во единиците. Еднаш кога Ноуме дојде кај мене во Косорнајта, се поврзавме со еден војник од Билстунца Битолско, не му се секогаш на името, но беме ностомасленик. Во негово мислење во обичајта на Косорнајта, каде зборуваше дека некои војници кои беле на осудство кога се враќале, збурвале дека партизаните во зрелицката клисура-Лесковцу го попарнале возот и породи тоа тој косел неколку сати.

Бидејќи Велиден во 1942 година појаше во месец Април, со Ноумета се договоривме да бораме осудство за празнички и заедно да одиме на осудство.

Во втората половина на март Ноуме дојде
кој мене во посреќата и ми реке дека поборо
осудство не не знаеме кај ден не го турнаме.
Ишто тоа и јас поборо осудство. Некаде
кон Курјан на март 1942 година - беше недела,
отидов во Косовката кој Ноум. Ги прашав вај-
наштите од неговата единица каде е Ноуме?
Тие ми рекоа дека тој пред 2-3 дена отишол
на осудство. Зрелиот ден собојство отидов
кој мојот пријателовек и му поборо
да одом на осудство. Бидејќи се инов
пријовено од порано, тој ми одбери и ми
реке да можам да зоминам чинице вегер-
та. То зоврнувајќи на должината, поткоже-
то се стенив и квегеричката, се возој
пловдив, зоминов за Златоци. Зрелиот
ден кој плодне стенив во Битова. Одма
го продолжив патот - пемки и вегерта стени-
ков во Златоци. Зрелиот ден, вероватно
да беше во позитивот на март, се најдовме со
Ноум кој ми реке дека некога поборо не-
поднео и немол време за ми се јави прв
уделето на осудство. Истовремено Ноуме ми
реке дека разговарал со секретарот на ООКП
Милие Богдан и дека тој се сложил за ни
овозможил привремено да се зоминиме како
мезалци, а штоа, која ќе се створат
услови, за одиме во партизони. Повторно

ошиговме својата кој Митје Гориќ ^{за оваа}
 работата - што ни реке да бидеме безбедни, ќе
 ни биде удоволство бодовето. Ние му рековме
 но Митје во никој случај нема да се вра-
 тине во буг. војска, да ни се створат ус-
 лови привремено да се зосолвине, а потоа
 да ојине во партизани да се бојине
 против францизмот и неговите помошници.

Бидејќи Нозме ошиде на сеучство 2-3 дена
 појате од мене, требаше да се "наштинума" у-
 турнаат до која Нозме треба да биде во едни-
 цата, да ја толкаат ние да шрине од
 Златари за во "едничките" јас требаше да
 поседам уште 2-3 дена на притоа да замислам во
 во еректурата. Било како било, Митје Гориќ
 ни одржи на кое место под с. Сопотска ќе
 река човек со која треба да се поврзине,
 а потоа тому филолската парти. организација ќе
 се грижи за нас.

Некоде кон 6 април 1942 година соопшето со Нозме
 бевме испратени од нашите семејства, роднини и дру-
 гари и замисловме во нора за с. Сопотско зомта од-
 тому требаше да се оди за на Зрвенка и оштукра
 по моето тешки за Битола (штогаш немаше ја-
 вен^{дот} соопшето од Ресен до Битола). Кога оштитовме
 на довереното место, многу тешка и многу работо
 го поврвовме со Нозме, тукра не прегека вуката,
 не се секогаш кој беме, повеќој ни реке да мрочој
 да се зодржиме тукра, кој една мулитка над
 селото Сопотска каде ќе сејде тук и ќе не земе.

Во првонај шрок нашата активност дојде, не зеде и не одведе во една плевна, во близината на шумиката. Прекну нокта стивме во плевната, а рече на совајле сидевме во шумиката. Со хрона бевме спобудовани со тој активност. Тукра се токовме зрета, а потоа бевме префрлени преку транзитниот пункт кај Козјак за с. Подмогочи - Ресенско (не се секогаш кај човек не префрли за Подмогочи). По пристигнувањето во селото Подмогочи, бевме превземени со активностите на селото и не сместија во куќата на Трпневски Алексо. Тукра се среќовме со Ступовски Илија и зорно бевме околу 10-15 јетна. За тоа време Илија Ступовски ни пишаше марксистичка литература. Потоа Јас зомнаов за с. Токувеник, а Неуме и Илија останаа кај Трпневски Алексо. Во Токувеник бев сместен во куќата на Трпновски Мите и тукра малалко живев околу 15 јетна, а потоа, по одлука на парти. организација на Токувеник, бев легализиран и бев словен кака „мамок“ кај нашата емигрантски Андрейевски Јордан и кај него останаов во првата половина на јуни 1942 год.

Незнам коде ринде Неуме и Илија од Подмогочи.

Зури бев во Токувеник, конспиративна организација врска со Трпновски Мите и тој се зреше за мојата безбедност. Кон крајот на првата половина на јуни, Мите ми рече дека треба да се префрлам за Подмогочи. Нокта на 14 јуни од с. Токувеник бев префрлен за Белоураженска Горина, не се секогаш кај ме префрле,

и тука се среќнав со следните друштва: Димитровски Милија, Веселиевски Ночум, Пројкевиќ Милија, Милевски Милија, Велковски Тоје. Одлучавањето на 14/15 јуни 1942 беше преобработено преку Групица за Преспа под буџорска организација и Групицата беше сместена јуни од с. Сопотско - Ресен во Корчицата. (Не се сеповем кој зовек не префрли), и тој не поврза со активистите од с. Сопотско. Тука Групицата остана до Крајот на јуни 1942 година. За тоа време Групицата беше редовно интервјуирана за негативите и беше снодурвена со крота од активистите на с. Сопотско. Тука на Групицата и се придружи Јосифовски Јосиф кој беше компромитиран од италијанските појавивери во с. Црноревец и Милевски Спасе од Кривени кој не сокоше повтарно да се врати во БДП Варска и изрази желба да оде во подизолаци. То поврза активистите од с. Златибор со акт. од Сопотско.

Нокта на 30 јуни Групицата заштита за Битка Планина - кој местоста Синдолско Кладенце каде што треба да се среќна со дипломската група на интелигенци. Но потом за Битка, Групицата се среќна, на офанзив за каменото место Басналеу, со активистите на с. Златибор (Ноговски Вотне, Бранковиќ Милија Божидар, Корун и Киро Повел) кои и донесоа оружје и крота на групицата.

На заложеното място край Синеролева Кроженге
се во времето от 1-5 јули, во неколку групи,
пристигнала и другоритите од Битола и Битолско:
Божиневски Тецо, Пачевски Тобуро, Лутиевски Петко,
Негевски Вансел, Пандуровски Ристко, Бошковиќи Ламбе,
Мешулош Виктор и Теин Теср, Истовремено, со групите, при-
стигнала и другоритите: Стив Нозов, Антеловски Пто-
дор, Белевски Тротојан, Бошковиќи Тротојан, Кустевски
Киро и Боримовски Милие.

На 6 јули, на свеген нагит, е формиран Пору-
тизонскиот одред „Земе Труев“, кој местоста Си-
неролева Кроженге на Плат-Битра и дрелме 17
портизони кој добива и илегални илиња. Илегал-
ното име овсогош на Нозов му го одреди Јоси-
фовски Јосиф-Торге. Тај му реке на Нозов: „А дје
Нозов ти беше овсогош во своето село та зозржиси
го тај портизон“, и одтогаш Нозов го зозржа
портизонот овсогош.

Тамта е изабрано раководство на одредот
во состав: Командир Велковски Торге-Коста, негов
зоменик Весневски Нозов-овсогош, комесор Јосифов-
ски Јосиф-Торге, негов зоменик Фитровски Илија-
Тотке, комесор за исхрана Божиневски Тецо-Кого,
Во составот на одредот два спедније портизони:
Соколовски Кусто-Тордор, Тротојевски Милие-
Ртотрејко, Игевски Илија-Цветан, Илиевски Слово-Стево,
Бошковиќи Ламбе-Јане, Лутиевски Тецо-Молник,
Мешулош Виктор-Бучтрис, Негевски Вансел-Тучек,
Пачевски Тобуро-Јуноша, Пандуровски Ристко-Фит,
Јовановски Илија-Томе
и Тесо Тето-Цане.

На свеконоста присуствуваја: Ритив ^{Кочуков} и
Бршиковски Трајко-Тарзон кои се членови на Т.Ш.М., ^{Крстев} ^{Гоце}
они Кур-Политик и на Сибир. Штоб, Белевски ^{Трпачов},
Ангеловски Пасор-Ситоров и Едришмовски Мило кои се
на Одбениот Комитет, Мило Тојисовски, командант
на ресенскиот воен штоб.

Одредот кој Кинероско Кладенге остана со
14 јули 1942 година. За тоа време одредот изведу-
ваше военно-политичка обука. Командант-Тојис
одржуваше часови со партизаните-кои пошта-
нал повеќот и ср. морнаричка литература.
Сосем мал број партизани беше обучен во Јаковче
со оружје моќно и со воени знаења. Зашто беше ор-
ганизирала обука во Јаковче со оружјето, ни-
може со пушка и ср. бела изведувачи ^{Казни}, <sup>Напа-
ци</sup> и ^{одбрани} на подигните на П. Билга. Бидејќи
Тојис ги познаваше овие работи затоа имаше
завршено обука во друг војена, тој ја изведу-
ваше оваа обука во својство на ^{Заменик}
на командант. Тој завршувањето на обу-
ката, е извршен иницијатива ^{Напад} на Уст-
дармериската етатика која се наоѓаше под на-
шениот латор (што беше комитетна за време на Бивша
Југославија).

Зури одредот се наоѓаше во овај латор,
еден ден, кој Кладенгето се латорот, пука
дојде политиката на одредот за да се појме
вода. Командантот на одредот оштре кој

Клоденгето и разговорахме со Ташка. Во разговорот Ташка на Горета му рекол дека има една мој побестна од буџ. Војска и нешто кое се постоа.

Заради изворот-клоденгето кој се постоаше во непосредна близина на логорот, нешто патти тиска дојдоја луѓе кои ја пасеа отоката како и дрвотри кои сегаа срва. Заради тоа Штовет на средот реши ја го подготви тој логор.

За време на престопати во овој логор одредот редовно беше информирањот за состојбата на теренот како и сподобност со крона и др. помореди од окт. в. м. е. на с. Златари. Науче, многу патти беше одредуван, со придружба, за артување врска како и за земоње на крона од окт. в. м. е. на с. Златари. И комесарот на одредот ката афеме на состојбата со партизаните на с. Златари, сепотом го земаше со себе Нозметер.

Оштучка одредот се префрли во Топешката корија под с. Топешки-титолско. Нозме овој терен го познаваше многу добро, заедно со комесарот на одредот пронајдоа добро место каде золотарува одредот. Во непосредна близина имае вода за пиење(кување) што беше многу важен елемент, а истото место беше погоден за вадење на бари, основа за провид од обзуч.

Условните не ти овозможува да ја одр-
 жуваме хигиената на зорози тоа што е мно-
 гу вошки. Се секојом кога ќе запалете отот
 Комесариот Ѓорге ќе ја слекне кашулама и под
 отот со претичи ги турките-сукоме вош-
 ките кои полта во отот, велејќи: „Бре не
 можам овна бели ја ги исцредам.“

Еднаш бев на стрела и през мене на околу
 20 метра зоста една врозга. Мислејќи дека
 пушката е закопана, потпишав на врозгата
 и го потпишав оровот на пушката и таа отар.
 Една дојдоа кај мене Ѓорге и обзорој и ме тра-
 шаа што се случи, зашто пушката ја им
 го објаснив служојот. Овој служој беше не-
 мајстент за да се даде тјевата дојам да
 се пука во близината Бугарите. То зовуш-
 војето на тјевата командованто-то му им
 објасни на борците за служојот и поров-
 но имаше шега на мај разут.

Во овој лотар одредит отота го 1 одту-
 от. За тоа време штабот на одредот, со бу-
 ците, вршеше турки-портативки за побида
 на Олимпитката Рилево. Комесариот и неговиот
 зометик ме зовоа на борците кога ја се од-
 несувоаат сирета населението, да им ја објас-
 нувот целта на номата буби и гр., а коман-
 дојот и неговиот зометик им објаснуваа
 кои провизи ја ги зотвороа одредените
 борци кога и постојката во колму бу-
 горската војска новеде во селото и гр.

За село време дури одредат се поголе во овој логот, тој беше интермуран за настаните и снабдувањето со храна од оккупационите на с. Сокошко. Деект.

На 1. август 1942 година Штобот на одредот ја запозна бојците со формацијата за поддршка на Олимпитата Ерилево и беше одредена збојно место во служба одредот да биде разреден на групи - тоа беше кој координираше на ПЛ. СМ. ва - западно од под селото. Вегерта, прер да се стелне, во одредот дојде оккупацион од селото Ерилево за да го води одредот. Вегерта во првот мрак од местоста Каке (во нејосередна близина на логот), преку Голем Комен - по срамот на ПЛ. Битка, преку Горанец, во цитри-скиот посови на 2 август одредот Ломе Груев, влезе во с. Смилево и изврши акција: го фрли кметот на општината и му морителти доведе на средсело, патоса ја запали општинската орхива и одржа лимит. Јас и Бустрик беаме на сирожна од носова на Битката (јас бев пушкаринтерелез, а Бустрик ми беше ^{допомошник} ~~заменик~~). Тој известна време дојде одговорит кој нос и прома што има ново? Ние му јеравме дека сета засега нема ништо. Одговорит е готови пушката и го зеде пушкаринтерелезот, велелки дека со овој п. интерлез неколку руми ке се изредиме носелки го низ селото за да се добие дојат кој селоките дека расплатоме со повеќе пушкаринтерелези.

Тучка дојде Волел Тучковец кај и требаше да
го поврзе одредот со оккупационите на Јон-
Ковец. Вечерта 3/4 обичен одредот ишла од
Грнзи Рид, идува месноста Точките и Нокла
отидна во близината на с. Јонковец каде беше
превекот, на орто-штер договореното место, од
Милон и Таше Зумов. Нокла го премина патот
Ресен-Охрид над селото Јонковец и профел-
ти во насока на с. Болно. На договореното
место одредот беше превекот од оккупаци-
оните на с. Болно каде одредот зораторе
ми се глуми, с/з од селото во Болноста и покрај

На 2 обичен вечерта дугорској војска од
Ресенската гарнизон отиде на с. Златице
и го пронао мучојот Миле Тајман, кај мојот
појазоните од Рмирево да се префрлат на
друга страна? Тој им рекол дека најверојатно ре-
тите ќе се префрлат кај Токел Комен на Злати-
цата јел на пл. Билта. Меѓутоа тоа беше војна,
зошто тој знаеше дека одредот ќе се префрли од
кај Слива Пложина. Тогашто дугорската војска
та каеше одредот на Токел Комен.

Од 4-14 обичен одредот се одмораше и се
подготвуваше за нова акција во Болноста
и покрај. Една вечер, цела ноќ постојаше сонот,
одредот беше одредени да ги каземете ок-
купационите од с. Болно кои и требаше да ги
донесат храна и да не информираат за си-
туацијата на теренот. Тоа беше во близината

на селото до ерен прит. Ноа Тековме чекаше, меѓутоа не дојде никој, веројатно се учинило од дождот. За среќа во близината имаше една аџиџа под која се заолотавме па тоа до некаде чекавме да не се покликнат.

За цело време дури одредот се пообоме во болничката болница, одредот беше истројмиран до ностарките на теренот Кече и скривањето со кроќа и др. пошребил од активностите на с. болно.

Некаде кон 12 октомври 1942 година командантот на Одредот замисла за Белица па ризикува од Белицката прит. одлучувајуќа заједно формирова на Гета. За командир на Одредот беше поставен неговскиот заменик Обзориќ. Во тоа време во Одредот дојде нов партизан Војник Леот-Словенец кој побегнал од италијанската војска. Но по дојдањето се разбеле и не беше во состојба да го прати одредот па останавме во зданието коде постоа беше фронт од бугарската позиција и беше стрелот.

Штабот на Одредот изврши анализе на својата прва успешна акција во Смилево и нафрви плат за една акција. Првата варијанта беше да се изврши нова акција во Тресте, но во меѓувреме одредот доби обавештување дека прометките и Куршевските партизани се подале во маѓне тешка положба, па нив ирѓнала голема потеря на бугарска

војска и дека постои опасност да дојдат утисци
 теми. Заради ова требаше да се изврши селективна
 парна акција која ќе го сврти вниманието
 на себе. Изборот појде да се најдотат рингити
 ната и полмушката станица во с. Кожаки-
 Битолско.

Лента на 14 август 1942 годива комондот
 тој на одредот - одредот им ја соопшти
 мораторијата на борбата и на 14/15 август
 со помош на морид од болничката плочина и помеѓу
 селата Избишта и Јанковец, Солотско и Злати-
 ри, се префрли на дитолската страна на ПЛ.
 Бизна и на 15 август стигна на с. Золеници-
 Битолско и се смести во шумската на сел-
 то. Пучка на одредот му се приклучија ново-
 дојдените партизани од Битола Георгиевски
 Стевоја и Тодорото Мурдо-Рипро.

Од 15-18 август штабот на одредот, заед-
 но со Фанс Нечков и со Комитетот на првочен
 дитолски фронт, вршеше военно-политички подготво-
 ки за нападот на Кожаки. Училиштите од с. Говешто
 Стрезовски во штабот на одредот донесе Рингити
 во која беа појатоми објектите за Нобел:
 рингити, полмушката станица, воената бри-
 гниза и метацилните. По раскопувањето на ок-
 тивностите од Говешто и Золеници, тие веројат-
 дека војската, која се зотекнала пучка, била
 на севенска рова некаде кон Морашиште и Кве-
 веришта, на 18 август на вработените за Битолско
 Золоторица во Кожаки за што не знаат одредот.

Врз основа на оваа слица извршен е ревизорски преглед на одредбата за ноланд. Одлучено беше ноландот да се изврши 18/19 октомври 1942 година во 24-е часови. Во акцијата учествуваа и наши р-ктивни сили од одлижните села кои треба да ги пресекат телеграфските жици со батерија и да го обезбедат патот. Командирот на одредот - овгозиот со Стив Ноланд ги заповиса борбата со планот за ноланд. Одредени беа три ударни групи за ноланд: првата ударна група требаше да ноланде на вјската и антиката - одговорен беше Стив Ноланд; Втората ударна група требаше да ноланде на дугорската пол. станица - вода на групата беше овгозиот и третата ударна група требаше да ноланде на поголемите - вода на групата беше божиковски Тучо-Мосо. По акцијата зборното место беше кој селото Лера во Кожица.

Ударната група која ја предводе овгозиот, во која Лев и Јосе, беше вооружена со пиштоли и бомби (повеќето од групата), а мал број беше вооружени со пушки. Ноланде и Јосе и Илиевски Слове беа во дугорската ^{војна} униформа. Планот беше следен: Кога ударната група ќе излезе на патот Битола-Ресен, ние тројцата (Ноланде, Јосе и Слове), требаше да се движиме по патот во насока кон полигонската станица која беше близу до патот. Кога ќе се придлижеме до станицата преку станицата требаше да му се подготвиме како дугорски војници

Кои одаи на остварување. Во тој момент ние требаше да му се нафрлиме на отпорноста, да не му родеме можност да викае и да го разоружуваме, а постоа целата црвена група; сепак постои једна каи се јавише непосредно по ное, ја влезе во отпорноста, да го земе оружјето и живи ја ги фрли и да го режешите болничарци. Ако дојдеше го бара, во колку ќе дидевме забележани, требаше ја ги убодиме бомбите и оружјето, меѓутоа не исподна тоа зашто нашите активисти прејвеме ги пре селме телефонските жици и ретуркити телефонските осетил дека нешто ќе се случи и поровно тој му ефикализира на отпорноста, тоа ја која ние се јави живме го отпорноста бевме прегледали со отпор аф тушки и и. Вироваеи аф отпорноста. Према тоа изнеодрвоајето несеа па и окупира во целост, дидејќи и кој групите црвени групи исподна се случи. Иако окупира војнички не успеа, меѓутоа имаше трилесто голем сров кој населението на овуј крај па и поминува.

Одредит по групи се повлече на законното место кој селото Вера-Биталско и золотори во Ко ридија.

Земта околу плодне во поголеми ^{активност} дојде аф с. Вера и на партизаните им ронесе суденици и фр. Хрота. Рогено му беше ¹везерта ²ја ронесе хрота на Стреку реката Шемница, во близината кој една елика а постоа нојта да го вади одредит кон селото Лопотница за извршување на една окупира.

Командантот-овзорот многу водеше за безбедноста на одредот па во таа срсела ги обиколуваше странојските места и селата на странојските. Квечерната на 19 август јас требаше да одом на страноја да го замента Тесо Петоцане. Тогаш дојде саране и овзорот. Кога дојдовме на странојското место, ја видовме основена мушката, а Тесо Песо го нема. Го победовме лево и десно во шумата и со тивко пофвикнување, Ниској не се јовува. Овзорот понатаму ја река црне дезертна. Зирари ова, тој превзере мерки на поголема безбедност, директно беше можено тисој да биде сработен од душојската полиција и да го провери лотојот на одредот.

На 19 август поплоднето командантот-овзорот ги зомозна борците со зодарата и провезом на двмнење на одредот и по погодот ја мроткоит, одредот трина од Шерската полиција, преку Ливотелно сителна кој рмаша Шелмница. Кога одредот ршмелна кој р. Шелмница, беше истропена поитрола на зотанна нолто место со нашом октивисит црне. Зотворет знак беше три патит гучоње со комен. Поитролата, кога сителна на зотав. место, јаде зотворет знак, мету тоа не се јове Ниској. Поитса таа се врати и за таа го известит Стив и Овзорот. Овредот реши да ја продолжит својата мотирката и без вериг. Кога се содра и погна ја ја митуба реката, вуз Овредот се сруши силет отон од куршуми, отворен и нагекон од ду. Вејска и полиција ^{на Засада}

Нојта беше верра и месегиниота светеше, се гинеше како да беше реке. Браќоње назов беше неможна дејјки бугорката засега можеше профикосна да гоја по нас. Моровме ја одиме лево по реката (некои групи томо ошидоа) коде ншто и малче ситни вуде за да се заклопиме од доменот на заседата. Ношата група: Стив, овзорот, јос и некои групи, ја имовме митарто Шемница и моровме ја одиме ва шра вецот на заседата за да ја избегне светлоста на месегината и со тоа да ја избегне ефикасноста на буг. Засега и во близината беше јазот од кој^{лу} се вореа културите и наоду по несе ток пооду ја преминовме реката, а потоа и потоа и заминовме за пл. Бигла. Овзорот на одредот ~~или~~ одредите две зборни места, за да во слугај биде јасноста на групите. Едната беше северно од месноста Голеком на пл. Бигла, а втората кој месноста Мокмине кој северината - северно од с. Златоци.

Одредот имаше голема среќа, беше лесно ронет преку божиковски-ново. Жртва немовме. Штој по групи се повлече кон пл. Бигла.

Една група земна за Бигла: божиковски прецо, ~~не~~ неговски Вонсел-Тхеле, божиковски Ломбе и Шодолано Мордо-Ситро. Комесарот на одредот Гоце и Миевски Илија-Цвешот земнаа во с. Пурмарки. Заседата замената на комесарот со уште 5 партизани заминаа кон с. Златоци, преку месноста Плашката се префрли во болничката Пловина. Нашата група во састав: Стив Неумов, овзорот, јос, ~~Морозов~~ Ристов-Вей, Мелчун Вилкоу-Бучини и Луковски Прецо-м

трени М. Ђига стигне на законско место
Молитвене.

На 20 август 1942 год. ^{вечерња} Овсјором, во присуству
де, стигне во с. Златиори, воспостави врска со на-
шите октливисти и донесе крота за груботи.
Овсјором беше интервјуирајќи од окт. на с. Златиори и река
груботи на Смировеви Илија воспоставила врска со
октливистите на с. Златиори и Золанова. Во гру-
боти беа умибе и: Пројезеви Мила Стојчево, Или-
еви Слове-Стево, Јованови Илија, Попови
Товро-Јуноша и Георгиеви Стерјо. Груботи
ден вечерња нолмата група трени местоста
Пламште, помеѓу Јонковец и Избиште, и сабојлето
стипна во болската планина и Золотори во близината
на с. Болно. Вечерта се поврзо со нашите октлив-
сти од делото кој ја поврзоа со груботи на Сми-
ровеви Илија која се нолоче во местоста Ша-
мојница.

Кон Груботи на август луна пристигна комеса-
ри на одредот Горге и Стеви Илија-Звешт со
нови партизани: Глобовски Риста, Куеанови Коста,
Милов Круше, Нодови Јордан од с. Пормозани и Ми-
лишови Круме од с. Грзори-Ресетско вооружени
со пушки и бомби.

По акцијата на Камане и неучењето на ду-
горската полиција и војска, од заседа, ра со
уничитиот одредот, име превзедо широки про-
стани октими со цел да ја раздирајќи Порти-
ската артиљерија и сите поштежујќи сими

на НОА. Во таа смисла превзема мережни ак-
 ции на рибарства на наши активисти од Битола
 и Охридско кои се организирани и во Треска.
 Активистите два претпознани во зотворител.
 По преземаните репресивни мерки, Бугорската
 полиција уште ја тропираше логорот каде
 што се наоѓаше Одредот (кој местоста Штовоци-
 ца - болничка - пензионера планира. Во текот на
 денот на 11 септември 1942 година Штабот на
 Одредот беше обвештен од политиската орга-
 низација дека Одредот е отпушен од Бугорска-
 та полиција и војска и Одредот треба да
 да го напушти логорот. По добивањето на
 ова известување, Командантот на Одредот - Об-
 зорот по консултација со Риб и Штовоци, од-
 ма превзема мерки за напуштање на логорот и
 префрлување во насока на ТЛ. Битола. Уште ден
 та Одредот го напушти логорот и зомна во
 насока на местоста Врбница - болничка. Плука
 Одредот привремено зотвори. За таа време Ко-
 мандантот - Обзорот, Илија Глишовски, Слово
 Илиевски и Јос, отидоа во контрола со цел
 да го извидат теренот за префрлување на
 Одредот преку патот Треска - Охрид. По испр-
 кубањето горе на српскиот - откопа се спроведе
 патот, Обзорот со возачот тргна во
 насока на контрола и зотвора Бугорска војска
 - во колиони, која посетува зотвора. Бидејќи
 Илија Глишовски го познаваше тој терен, тој
 прилично дека Бугорската војска не посетува

вила заседа во близината на селото Чабаниште
кој ворежицата, мислејќи дека тучка нема да
поиме одредит

Вечерта 11/12 септември, во првиот локот,
одредит, на село со својот командант, со
мина притој на тоа место без да биде оти-
криен со Бугарска војска, а потоа се
смести во Кривенската куќа кој месно-
ста Курјок. Стив Нодов не дојде со одредит,
тучка остана во с. Бомно со Мите Ботоевски,
односно во близина на селото во куќата.

Утредента на 12 септември слушковме дол-
горечие на којот со стоката на Бугар-
ската одвојуја, мислејќи дека тучка е
одредит. Меѓутоа и свој обид на Бугарскиот
окупирајќи ја го уништи одредит, сепак
не успеа.

Меѓутоа со тоа беше примена веста дека
Стив Нодов и Мите Ботоевски во неволноста
бегна со Бугарската војска. На сите нас, а особено
на одредит, му парна многу моќа, белејќи:
„Зашто не дојде Стив и Мите со нас, ја дојдеа
со одредит немале ја пронајти“.

Тучка одредит остана до 15 септември,
а потоа заминува за местоста Грнци Рид и
се смести на северната страна на Нивјето
Болничкој, помеѓу селото Кривени и Златоци-
Рисенско. Предаше да се дојде тоа место за
потоа да се одредит кое ја биде неисклучително
за стока, да има вода за пиење и кувале и

да е добро за водене на борба т.е. одметнување и про-
див од обука.

По приклучувањето на одредој кој Нивјето ботни
ној, одговорит со придржува приклучајќи кон изви-
дување на теренот зором избу на логот. Ова
траеше неколку дати, зашто не беше лесно да се
нојде токов логот кои ќе ги зоровани сите ус-
лови. Меѓутоа удобноста на командиротот вурот
проф. Професор е логот северно од Нивјето ботни
ној, околу логотот многу многу бучања бучања
шума физ која тешко беше приклучајќи за ситата
та и на луѓе. Теренот беше приклучајќи стрмен, а во
непогодбата близина имаше вода за пиене и готи-
вање. Во случај на дожд и отсуство на одредој
имаше неколку варијанти за пробој од обука.

По обсекувањето на доминантните оксидивисли и устре-
сивните мерки што ги спроведуваме буч. полиција
и војска кој населението предизвиќа стров и са-
разност за дуло какво содржината со партиза-
ните. Носителја многу тешки ретови за одре-
дој. Тој остота без вурти, без крока, без ин-
формации за содржината на теренот. Коман-
дантот-одговорит одржа состанок со бучи-
те на кои им ја образложи носителката сит-
уација во која се нојде одредој. Тој на буч-
ците им река дека ја го бучајќи моралот ди-
дејќи во с. Златојќи има некои симболизер
та и семејството на партизаните од селото,
Сигурен сум дека ќе им помогне на одре-
дој со крока и информирање, а од друга

страна во непосредна близина на која има
посадено помлади, па не можеме веднаш колтири.
Обикн здорови на обзорој дојдани и третира се
еден атипичам.

Бидејќи ние златорциите (Нозме, Мити и јос), су-
лично го познаваме теретој, сега теретој појма
нае, а во прв ред на командантот обзорој за
отфрочење на нови луѓе од златори кои ќе би-
дојат стемни да соработуваат со партизаните
ше, да ги помагаат со храна и да ги инфор-
мираат за состојбите на теретој. Од група
страна ние ги познаваме селаните кој кога ги-
ше, што се вели. Првпат го појдовме Ангеловски
Понде-Пондуле кој месноста јаме каде ги
поси воровите. Нозме му зборува за целта на
нашата борба - зошто се бориме, во таа борба
треба треба да се вклучат сите политички
потрпатки и т.н. Тоа праша обзорој го пра-
ша да ли приквата да ги помага политички-
ните со храна и други потреби? То молку
размислувае пој рече: „Новиштина сега
е меѓу темна ситуацијата, меѓутоа прикватам
и ќе ја помага, па ако се биде, нека се биде,
храната што ја имаме за себе ни ја даде. Некој
ку патеј зокануваме са него сеситотекци на
кои дојдеуваме храна и не информираме за сви-
жетите на буј. вајана и какви мерки ние преземем

По неколку дена испомога го најдобивме и со
недоковани Никола-мојстигмето нате го најдовме на
иста со вововиште кај Белизгу-бизу до с. Златица
Томиса на исти кај розовозовме со овзорант Гиме
Бока кај зорно адеме со бротои на овзорант-Пон-
де. Бидејќи селото Златица беше опкружено од
дугорска војска стојо месец дена, што беше од
сепрото ја се извлегоа поголеми количини на хром
освет околку колку им беше потребно на тие
што адеа во н сепрото на мата на ситоста,
Земно ситостаиште брзоа конитала кај сити, а од
друга ситоста преку нокта беше зорбото изле-
гување во н селото. Замта овие новосторитени
дугори, својата хром им ја роваа на поглин-
зоните. Региси, споро, сепрден ^{по некај од} ет овие окливишти
одржавме брзоа и бевме информирани за состојбата
во с. Златица.

Во неосредната близина на лоторант имаме по-
содено комитири, месучтаа овзорант и комесорант
Борге, многу водеа розант за конитројубта.
Овзорант им рече на поглинзоните ја не пожноит
комитири од неосредната близина на лоторант зам-
то можеме ја бидеме ситумени, та им пореди
на другитиште кон адеа на комитири, ја одри по-
золант (околу 5 км) ја пожноит одитири. Имам ерме
шестеке земучносто од ричево во кое водеме ком-
итири и водеви ги јоревме. Лебот што го добиваме
од нокити ситумизери-окливишти, комитројубта
на сити поредкове му го релеше. Месучтаа име
колитати не беа јоволти за нехром на поглинзоните,

или тој недостаток нешто се улогнување со
водените комбици.

Проблем предстојувало кај сѐ основно. Овој
проблем го решавале со тоа што откој го полев-
ме со многу слобди и суви трески кои не пуштаа
кај шупка пламен, а и во текот на времето на ком-
биците не смеале во откој да отовуваме редени
трески.

Благодоение на нашата комбицицивноста
во село поглед, одреден во овој логот тресто-
јувале околу 36 дена (од 15 септември до 21 ок-
томври 1942 година) и не беше оттука од дугорска-
та полиција и војска.

Спокојно секојдневно наша патрола престојеше око-
лу логот - во непосредна близина со цел да се
види да ли има движење на дугорска војска, зош-
то во колци некои од населението им кажеме на
дугорската полиција дека некој видел непознат
повек, дугорската војска веројатно беше убиена на
тоа место за да изврши трестре.

Еднош од нашата логот заведеме некој раз-
говор северно од логот. Обидот се кажи на
една бука и од рвотерот гледајќи, забера
една колона дугорска војска која оди од пра-
вотот на местоста Биволска Река кон Широва
Тривошца. По неколку дена разговоре од нашите
активисти дека некој обид од с. Крушеви-Реев.

им рекол на дуг. полиција дека видел некој не-
познат повек на срамот на Широва Тривошца па
заради тоа дала исаротена дуг. војска шопу.

Еден ден обгорот, Мите Трајковски, Товро
Тановски и јас, отидовме во патрола заради изви-
дување на теренот. Кога стигнавме кој местоста
присојца на минералните ливаџе; северно од с.
Златари, обгорот со своједни погледи во на-
сопа на селото, кога дојдеа две колони на
душојка војска кои се свилжот, едната во
насопа од местоста јосице кон Белогор, а
втора од насопа Белогор кон Глинодол. Об-
горот констатира дека сите колони се свилжот
во насопа на пошириот логот, постои можност
дека одредот е проволан-отпуен. Патролата се
врати во одредот и за тоа ги запозна борци
обгорот. Борците се припремаа за ризици, меѓу
подна наредба од командантот борците одма
да ги поседнат одредот преродените позиции
решети, во кои дојде до борба, јаму се соф-
тисеа војска на четничката, а потоа ја се ре-
ситува према неопределената конкретна ситуација
то известно време командантот обгорот ме ис-
прати мене и Глинодол за ја ја разгледаме - из-
видиле ситуацијата непосредно во логот.
Кога стигнавме во близината на патот кој води
од Нивјето баниној за Кучиндол, забележавме
тројца на патот. Одма забележавме и посто-
ното поблудуваме, и од провизот на Кучиндол
во патот кон Нивјето баниној се свилжи една
одделе на бугарска војска со пушките во
роуце. То Нивјето запознавме патролата се
врати во одредот и го известиле командантот

За новонастанието на ситуација, борбата се наоѓоа на своите позиции, сепак за да ја иткеше се до 16 ноември, меѓутоа да борба не дојде. И овајпат бугарската војска не успеа да го пронајде одредот. Другиот дел од нашите оптимисти од с. Мотурци дојдовме река кога бугарската војска зашла во селото по којто се интересира за местоста Трапизид - каде во непосредна близина се наоѓае логорот на одредот.

Кон средината на октомври 1942 година, комесорот Борзе, заради болест, беше испратен на отпоставка во с. Курдиново - треска. Зајакнувања командирот ја врвеше Илија Радичевиќ - Понде.

Иако одредот се наоѓае во мошне тешка положба, морално-политичката состојба кој борбата беше на високо ниво. Кон средината на октомври Штобот на одредот со целен состав на одредот ја разгледа новонастанието на ситуација одредот ја излезе од оптимност, да види и населението, а и бугарската актуалност. Река одредот не е разбојан на зрети, и така да е комитетот. На својотовој беше одругево да се влезе во с. Сопатско - Ресен, да се организират и да се снабде одредот со храна.

На 21 октомври ^{вечерта одредот} изврши риваже од логорот преку подолжето, затворниот дел, на пл. Бигла и соодветно на 22 октомври стигна во непосредна близина на селото Сопатско. Зајакнувања командирот на од-

родит изврши посету (задача на борбата); кои и Које
ке ситрајори, кои ќе влезе во селото и и.т.д.

На 22 октомври 1942 година преземната
одредба влезе во с. Сопотско, одрже митинг и
се споде со хрота, метушта не беше револу
внимателен така да беше изнегоден од бугор
ската војска која брзо го контролираше територи
на Горна Трестина. Во борбата со бугорската војска
во селото зогина борбата Георгиевски Сиверјо од
Битола, три повлекувањето од селото одредба
се поделени во неколку групи: една зогина зо с.
Курбиново-Треста-Мезови Млија, Курбиновски Кошта
и Мешурон Виктор Које се појдвја со Камејорити на
одредба; Втората група се префрли во местост Курјок-
Кривенско-Ситровски Млија, Зилитровски Курје-Млија
Лутовски Пецо-Молган, Јовановски Млија-Звездица,
Које оштонаде го 27 октомври, а потоа се префрлиле
во с. Тармогани-Ресенско; Трета група се префрли на
М. Бизла кој местоста Фливе, Које што беше зо
казано зборното место - Командантот - Обзоро-и, Же
Тројгевски Мите, Ноумовски Јордан, Поповски Тобро,
Порозовски Риста, Милевски Флаве и Тробојки Трети
Другите групи не го познаваа териториј кој зогиното
зборно место, па, изгледа, зогини и не дојдоа на тоа
место.

Бидејќи под бугорска окупација одредба
неможе никакви услови да сејствува командан
тно и во текоит на зимата, изгледа, беше реше
но партизаните во текоит на зимската територија

да се засолнат кој наши октливисти, прифатени и на други места, а најпрели повторно да се одржани и комитетно да дејствуваме. Во тоа смисла во текот на 8 ноември 1942 година - Поповски Тавро и Погодоевски Ристо-Вел заминаа за Битала, постојно созвеме рена и се приклучиле на Кетката Јане Соколовски. Нумовски Јордан-Колге, Миевски Слово-Ристево и Поговски Ристо беа прифатени за с. Погомошти. Овзорој ги одврва да во колку има услови за дејствување на одредот во Долна Треста, да биде обавестен, за тому да се прифатиле. На просторот Погомошти, Гужори, Курбиново се содржа 14 партизани. Најпрели биле услови за целосна дејствување на одредот (на тоа група), на тоа не дојде зорачи дејството осигување - Поговски Ристо подна зотвор-дезертира, Курбиновски Коста зотина, Миевски Слово зотина за с. Кривени, а Јовановски Ирија и Лутовски Пецо-зотина за с. Флејге-Земурисорско, но то им било јасно да востановој вреќа со нашите октливисти (ПК) од Битала и да се јават, меѓутоа Којзна од кој тропани тиме востаново не се јавиле

Гужошта: командирот овзорој, Соколовски Ристо-Јордан и Пројгевски Миле-Ристејко околу месец рена се наголе на тропачето на Тл. Битала до с. Златојуги. За тоа време тоа стано беше во вреќа со нашите нови октливисти. Покрој тоа Нозме одовуваме разговор и со други партизани, кои беа неопределени, целта на НОБ. За тоа време

свършуватме и во с. Златица кој поименито семејство во
од кои земовме хрона и одлека.

Предоше да се проври план, до колку останоше
на овај терен и преку зимата, кога да се сместиме
ме и да ја претуркаме зимата, бидејќи ностанува
лозна реова и повеќе не можеше да се стие по
верро небо. Отгороти предложити да се нострови на не-
кое погорно место земунца на од која незобележно
но да може, повремено да се ори во Златица за земона
на хрона и одлека. Во таа смисла неколку рева го
извидувовме теренот кога боровме место за земун-
ница. Понеколкудневното разгледување на теренот,
беше пронајдено тоа место. Тоа беше кој месноста
Горни Веселкојоц на западната страна на ПМ. Билка,
во близината (4-5 км) од с. Златица - северностаго од
селото. Во непосредна близина на селото се наоѓаше ре-
чената Топка Река. По неа можеше да се оди од с. Злати-
ца до непосредната близина на местото предвидена за
земунца без да се остоват проги и во случај да
поднесат снег. Разувовме река до колку не ќе има
услови одредити да дејствува во 2. Престиа, тука
да ја поминеме зимата.

За провање на земунцата - засолнителите бе
потребно: река, лочама и казма кои ги земовме
кој тошто на рвсорот. Ние тројцата ја копавме
земунцата и тоа преку ден, бидејќи местото бе
токово кога што што беше приступно за
луге, а камоги за стока. Површноста на земун-
ницата, од прилика, беше 3-4 м². Земоната беше

Норвелена најчест лево и десно од земунизата
и врз неа беа норвелени лисје од подметнатите
дупки, зорари земоскирове. Одложје тоа беше
одложена со буреви дрва. Обложот норлови
ошок и комит. Квалиоричувет не би можел
да норлови токов ошок. Вр неа можеше да
се кува. На 2-3 метра од земунизата имаше
една јома во која имаше воја за кубови и за
тешче. За ошече, на дрвота кои беа одложени
којо една вреќа крвешти, поставивме пошот
и на пошодот ошечевме. Дече не смеевме да
ложиме ошот, бидејќи од пошот можеше да
бидеме откриени, трешевме вршевме преку норвота.
Бидејќи плановме зимата да ја поливеме
во земунизата, тоа се кувоше во голема
можност. Едино, преј да земинеме за долна
преста, во неа дојде тоакошто на ноуле и
дрвотот пошде, ли се зими и дрвотот на Рита-
рејка-Боше. Околу 25 рена ошечевме во
земунизата, преку рената штевме далеку од
земунизата и разговоревме во ошечивостите, а
ноке ошечевме во неа.

Кога Бугорската ошечивост не беше војнички
да ги уништи партизаните, тој се пошучи со
политички средства, ишечури пропозитта кој
носелешето и поровно и кој пошече семејство
дека во колку се преродете нека да на фрли
ни "влокно" од ервота. На овие пошори "Насед-
наа" и ноши добродомерни луѓи на и родничите.

Токма еден ден се среќнавме со братот на Милин
Пројисевски-Сторедно кој месноста Куќиндол. Во
разговор со него тој ни рече дека не е лошо да
се предореме, зошто бугорскиот партизански река
нема ништо да ви појдоват. Овгорачи, молчу
нервозно, му рече: „А оје Гоше немај да бидеш
наместа, во колку се предореме десетката не н
џице“. Тогаш Гоше се паркосемена и рече дека
вие знаете како е партидо. Ни го рече лебети
што го носеше за себе и си зомина.

Од друга страна ни даа зоркачувени состојно
ци од луѓе кои му даа поклоњети на бугор-
ската организација (Шинка), со кои требаше, дојде
да се разговора за соработка со партизаните
ние бевме многу претпазливи и не разговараме
да ги поднеме-влеземе во „штабна“. И овие обиди
на бугорската партизаја останаа без успех.

Кон втората половина на декември 1942 година, пре-
ку партизанската организација, овгорачи доби писмо
од зом. на комсомоц Милија Ринковски дека е постиг-
ната согласност со албанското раководство за де-
ствување на одредот во македонските села околу
Албанција и да треба студијата веднаш да се дојде во
е. Партизански.

На 25 декември Квезеранката кој земничката
дојде таткото и братот на Овгорачи и братот на Ста-
рејќи кои донесоа храна. Ги зоркачовме со на-
метно зоминирање за Золна треста и повеќе нели
да бидеме на овој терен.

На 26 декември 1942 дејта побегне снос и
цела пресега беше погубен. Група која од-
луки пошла од пл. Биспа, преку Тлошките, по ми-
на црквата помеѓу Јанковец и Избичките, по селото
Болно и Ева, ја минаа границата и сообраќа на
27 декември стигна во с. Покрвентик, се поврза со Тро-
повски Мите и дејта пресега во неговата плевна,
а вечерта се сретна со групата на Гинчовски Ми-
ја во пештерата над селото. Истата ден вечерта
две групи, предводени од Мите Трпковски - зек
на Феонтевиот Комитет, заминува за с. Ковско-
Ресенско, и тука стигнаа по патот на 28 декември
и се сместија во најубавата гробишта војула
над селото. Дејта се поврзува со окливиците
од селото кои го скриваа одредот со крота.

Во с. Ковско одредот остана до јуни на
1942 година. За тоа време штабот и борците раз-
вија многу интензивно политичко-политичка окливи-
ност и како резултат на таа окливиност беше
формиран Новоослободителен одбор - ЦВ во Моке-
донџа кој се грижеше за скривањето на одре-
дот „Зоме Труев“ со сите потреби и потребите на
жителите на селото.

Нокта на 31 декември 1942 година одредот „Зоме
Труев“ од Ковско, пак со крота се префрли преку Еве-
рајто и стигна во македонското село Тловогори и
тука ја пребегна Новата 1943 година.

На 3 јануари одредот предвојен од Симитров-
ски Круме-миќо, преку селото Бучеши заминува за
с. Трпков - Албанија. Тука на одредот му се приклучи

Комесорот Ѓорѓе кој работела од Колеа. Вдоговорно
беше 10 партизани и тоа: Веслевски Неум-овогови -
командант на одредот; Јосифовски Јосиф-Ѓорѓе, комесор
на одредот, негов зоменик Фановски Илија-Ѓорѓе,
Савановски Вучко-Јордан, Трајковски Миле-Савановски,
Милевски Слово-Савановски, Шимировски Вучко-Миле,
Нодровски Јордан-Колга, Мешурот Вилко-Бучиќ
и Цевски Илија-Ѓубиќ.

Во селото Ѓоргон одредот останал неколку де-
на и беше сместен во куќата на Лефтиќ, командант
на местната воена единица во селото. Многу добро
беше прифатен. Тука се проследиле и добро се излив-
ле и похотиле. Тогаш одредот зомил во маке-
донските села каде дејствувале до средината
на февруари 1943 година (Леска, Ѓероје, Ѓустец, Шу-
лин, Ѓобогови и др. Но овој простор одредот разви
голема политичка активност меѓу населението.
Држани се митинзи и вршена е популаризација на
НОД и партизанската борба против окупаторот
и државните проговорници. Во селото Ѓустец го-
лема количина на бегалка, савршена од беговните, и
беше поделена на селаните. Од друга страна од-
носот на раководството на митодот и ^{на} партизаните
кој беше многу поректен од страна на населението на овој
крај, придонесе да не стекнеме такв целер, да
селаните се потприворудва во тоа кој побрзо пар-
тизаните ќе ги пријат во неговата куќа на ситенке
и одредовите. Како резултат на сета ова ат-
мосфера во партизанските редови дојдоа
луче од овој крај.

Може да се рече дека овој рејон е тесно
вуваче слободна територија низ која дојде тесно
Атмосферно се движи во секоја време

За цело време дури одредој се поголеми
на овој рејон, немовме суков со непријател-
ски сили. Ова дојде за приврзаноста на овие
лице кон НРБ и кон македонските политичари.

Командантите и комесарите со својот кон-
цепт одное кон населението, беа многу целен
од командите на тој рејон.

Кон крајот на јануари 1943 година одредој со
пука се префрли во македонското село Нивичи -
под Брча каде одржа митинг и се снабде со храна.
Од селото на одредој лу се придржува еден партизан
Потоа одредој со пука се врати во својата база
с. Коњско-Ресанско

Во првата половина на февруари 1943 год во приду-
рба на Крушовици Мити, во Коњско дојде Великов-
ски Тоше-Коста и Белевски Пројан Тоше каде се
поврза со Штабот на одредој каде војска разго-
вој за префрлување на селото Јоне Сондомери,
на тој терен и за реорганизација на одредој
„Золме Брзе“ Потоа тие се вратија за Белица.

Некаде кон 20 февруари цел од селото Јоне Сон-
домери, префрлен од Тоше Великовски, Бено Буче, Бради-
новски Тошо, Шодоровски Риста, Зерлевски Тоше и
Лазо, вратија во с. Коњско-Ресанско каде се
поврза со одредој. То известо време одредој

се префрли во македонската село пор брзина Ни-
визи. Коде одрота митинг и се сподоб со дрота.
Оваа партизанска акција предизвика жестока
реакција кој партизанската организација кој през-
веде одбранбени дејства против одредот. Коде Бучев.
Одредот беше принуден да се повлече од овој про-
стој кој беше многу непригоден за воени дејствија.
Преку македонските села пор Лаботина Тучица, Го-
рница, одредот се префрли кој селото Лесковец-
Десевце и се смести кој багмата под селото.
Некаде кон 5 март 1943 година соборбата парти-
занската војска беше го спокрија Лесковец ме-
лејќи дека во него се партизаните. Меѓутоа, и
овој обид на партизаните не му успеа да го разби-
е или уништи одредот.

Партизаните за да ја измотевијат оваа
одбрана, на 7 март се префрлија кој селото
Отечјево во територија коде се зогрота околу
а рена, а потоа се префрлија во с. Токувеник и се
сместија во селската црква и тука одредот остана
до 12 март. Ова време Штабелот на одредот го иско-
рмете за разговор со визни сепати од околни-
те села и одрота составот со 21. На партизаната
и СКОЈ од селото. Потоа беше одрота митинг
во селото во која прилика беше формирана и
НОО.

На 12 март партизанската војска пак ироти
во потера по одредот со намера да го спокрија и
уништи во токувениката црква. Меѓутоа на-
мерата на партизаните беше на време оспречана

од страна на активистите на с. Добружички и Ловчи. Одредби на време се повлеге и се свесте во с. Ситиште каде остана околу 10 јена. За тоа време колони-донтиот одговор и комесорот Борге токе влезе во одличните село - Волкожеро, Шурленци, Терелубје и др. каде што беше разговор со нашите активисти и со другите еминентизери на НОА во врска со ностополната емиграција и помошете на одредот со храна и облека.

На 23 март одредот се повлеге и се префрли над селото Ситиште и се смести во тилтерот, а митра отиде пој багилата над с. Лесковец - Росенско каде беше доведена средбата со останатиот дел на гетата "Јане Сандановиќ". При тоа беше да пријателски од Бишопи

На 24 март вечерта делот од гетата, Јане Сандановиќ, кој требаше да пријателски од Бишопи, се пројаше во близината на багилата и се свесте во носокот на нив. Во меѓувреме одговор и колге ги сообра-мотерките и отидоа да поболноа вода за миење на извозот кои се појаше во нејавноста близна на босилот. Во моментот кога пол-неле вода, забележане јавише на луѓе, мис-лејќи да се тоа илтрираше војници и да оди во носок на босилот, тие мислиа неколку митуи на нив. Звучорите од гетата Јане Сандановиќ моментално запосаа, мислејќи да нашле на мис-лијонска зоседа, по извесно време профолжиле со јав-оненето и стигнаа пој босилот и се свесте

со партизаните од остредот. Топла дојра обзгози
и Келге во домота. Родбата беше голема што се
сретнаа со партизаните од четата ЈС, таа беше ун-
те поголема што среќно се зоврши ова недоизби-
роње, што можеше да има последици.

Во групата на партизани од четата Јане Сан-
дринки беа: Ангеловски Тодор-Ситоров, Милевски
Насевски Радил-Тужело, Тодорскивски Токо, Турман
Роско, Коцеров Танде, Јагето Танде, Милан-Сико,
Тројковски Токо-Самелски, Велковски Петко, Симе од
Кустрар, Ручер Алберт-Каше, Колон и Сами Содинка-
ри, Алберт Косарка, Трнковиќ Јане, Георгиевски
Јане и Сермен.

На 25 март 1943 година, над с. Лесково-Ресенско
пој домота, е извршено сподобување на четата Јане
Сандрински во единствен партизански одред "Зоме Труев",
и е извршена Карповска промена. За командирство
на одредот беше поставен Ангеловски Тодор-Ситоров,
негов зоменик Велковски Токо-Коска, ³⁰бол. Комесор
беше поставен Јосифовски Јосиф Токо, а негов зоменик
Сермен.

На 26 март 1943 год. одредот од с. Ковчо-Ресенско
се пука се префрли преку Трескожерското
Езеро за македонското село пај Абанаја Тлобога
и неколку дена се задржа во македонските с
ла. По поурда на БНМ на 5 април одредот заминува
за Косињубоко-Етејска Македонија и Леринско.

Во това време во селата на Костурово живеат кон-
 трактанти кои ги организирале бунтарските и илтри-
 жонските фракции за борба против трзките ту-
 тизаши. Во составот на одредот на тој терен,
 постоело се поврзуа и со партизанскиот одред "Ванко"
 со кој е потробен блат за зорничко редовно. Ов-
 првиот одред пристигнал се политички митинзи
 во селата: Пирковци, Кочковци, Ситица, Пир-
 сје, Балишор, Ајнос и др. На митинзите беше об-
 јавена целта на нивната борба - НОБ, а беше
 разобличена патриотската пропаганда. На се-
 ланите им беше објавено дека и трзките партизан-
 ци се борат против зорничкиот патриотски
 франшизам, затоа треба во ова зорничка
 борба да им се помогне

Во овие услови политички се голем
 политички дејстви, особено за скитивањето
 на македонските население во НОБ и за ста-
 билна организација. Во ова одредот многу при-
 дресе македонските селани за по својот орган-
 изатор против зорничкиот патриотски. Овие
 одреди вршеа митинзи. Покрај овие митинзи,
 одредот. Зоме Груев, којшто на партизанските
 станици во Був и Рокво-Леринско каде беа
 заробени околу 20 партизани на кои им беше
 одземено оружјето и отземана. Раѓањето се обрне
 и во отпадните каде се откопуваат оружјето

Кон средината на август во с. Рокво пристигна
 околу 50 нови партизани (првиот во, а потоа 20),
 од Битора и Биторско. Одредот организирале на 40 дру-

На 24 април 1943 год. во Штабот на Одредот
 дојде до кадровски промени. Помогачки штаб на Велики
 Сми Тоце, а негов заменик Обзорови, Камеару Тоце, а
 негов заменик Јоџе, а ³⁰ поделник на
 Штабот беше поставен Кочински Коле Ситјанов и
 Срмен Зоминца на нова должност.

До 22 мај одредот Ломе Труев и одредот
 „Вико“ дејствуваша заедно во Перинско, а потоа и
 Костурско, бидејќи милитанти по селото.

На 22 мај 1943 година ^{од} Јел од одредот Ломе
 Труев, е формиран партизанскиот одред „Тоце
 Зелгев“ во с. Прокотишки - Костурско, кај ја прогласи
 својата одговорност заедно со Одредот „Вико“
 во Костурско.

Одредот Ломе Труев во селото со околу 38 бој-
 ци, заминува во Преспа. Истовремено Штабот на Одредот
 Ломе Труев истражи патрола (Обзорови, Коле и Пецо) за Ле-
 ботца - охридско за да ја извиди состојбата и можнос-
 тите за дејство на Одредот на мај терен. По десетина
 дена патролата се врати и се сточи со одредот кај
 се наоѓаше во Преспа и го известил Штабот за ситу-
 ацијата во Леботца.

На патот за Преспа одредот влезе во с. Батгур -
 Костурско каде разоружа неколку контрасти и се склади
 со храна, а на 25 мај влезе во с. Колуџерци каде одржа
 митинг. Околу одредот, митингот ја прекојугослав-
 јанска, на 30 мај стигна над с. Сливница - Бесенско каде
 остана неколку дена, а потоа се префрли на југославјанска

сиротна од Езерото и на 4 јуни 1943 год. се смести
над с. Лесногу-Реењско, Тучко Шибобан на одредот ме-
ше средба со поим оккупациони од околните села. Потоа
одредот се префрли преку Тл. Болница и на 9 јуни
изврши две окупи: прво влезе во селото Елмоти-
Охридско каде остана мигрант, а потоа ја поведе
милитаризираниот автобусмерцедес ситоничо во с. Коњско-
Охридско каде зорбви еден полицојоу и една мошта. Потоа
пои се врати во Трестна.

Од 1-20 јуни 1943 год. во јервките на одредот
стабилизација-зајдоа 22 нови партизански од трестанските
села: Понувеник 8, Трельубје 2, Волкарфил, Ловци 4, Цојев-
двој 2, Зрметки 1, Тодметари 2, Ројца 1, Бројзино 1 и
од Алботија 1.

На 28 јуни одредот се сретна со одредот Тоце
Зелчев над с. Бројзино и двата одреда повторно за-
минаа за Ергка територија и извршиа заедничка ок-
упија во с. Раково-Леринско каде зорбвија 8 полицојоу,
заклених воен материјал и е одредот мигрант, а потоа
повторно се врати во Трестна.

Во почетокот на јули 1943 год. одредот во бли-
зината на с. Бројзино-Кожлејзота, попушта една мила-
ријонска партизанска пошта, каде се зорбвени 2 козобви-
нера и закленетиа една моста натовојена со воен мате-
ријал. На овој терен одредот се здобра неколку жена.
За тоа време со помош на населението од обложните
села, ги пресеке воените тел. жичи помеѓу Врбујино и
Цојевдвој. На 8 јули одржа мигрант во с. Трельоу и
се снесде со хронка, а потоа преку селото Тодметари и Понув-
еник, се префрли во месноста Ломја каде остана

од 9-17 јули 1943 год. Обие неколку рета ги мекоу-
сти за орноу и прикелење за извршување на нови
борбени задаци.

Во Базата Лиле одредот го презема Цветко
Узуровски-Аџе и Кузман Јосифовски-Питу. Овде ко-
му пружила добредојде, му посетилата на добротелни-
те постепени дејствија и внимателно го сослушаа из-
вештајот кои се името на Уставот на одредот го
изнесе командантот Горге. Тогаш другарот Аџе го
запозна одредот со новите задаци во Ледарца: да
ги зајакне партизанските дејствија збогнатите на
тој простор, да обезбеди база и услови за оптимални
дејствија отколку кон Трпачи и Крушево

Тука е извршена и реорганизација на одредот
Золме Труев. Тогашниот јел на одредот (околу 42) ду-
жи зоминант за Ледарца - во состав: Командант
Веселиевски Ноду-оварот, негов зоменик Трпачеви
Милие-Варварина, комесот Јосифовски Јосиф-Горге, не-
гов зоменик Бено Руче-Коча, комесот за махорна
Белевски Трпаче-Горге, Амилко Јосифовски Бобо, Амил
Артон, Нурки-милитански војник-дезартира), Ангеловски
Милие-Сове, Андреевски Живко-бојот, Андреевски Јордан,
Белевски Понде, Бендевски Јорџи-Јон, Богосевски Ефтим-
Базро, Бојевски Кого, Велковски Петко, Герасимовски
Ристо-Бучко, Змиштровски Куле-Мило, Милевски Вон-
Зел, Милевски Слече-Силево, Утевски Улеа-Цветан,
Јосевски Мир-Пере, Корачковски Жалира-Цветан, Лам-
беви Бобе, Мемуровски Вилко-Бучевиќ, Тобловски Милан,
Трпачевски Милие, Ристевски Антонос, Ристевски Ефтим,
Содикорно Соломон-ме, Соколовски Куле-Јордан, Стојановски Точе

Тодорчевеки Тодор, Тодосевики Антончо, Томислав, Трочевеки
Милие-Ситорејко, Трочевеки Тога, Тодосевики Трочан-Заборова,
Трочевеки Ристе-Вей, Трочевеки Тодор-Бочина, Фројзо
Адела-Коча, Цвекчевеки Милко-Тонзо, Милевеки Силезе-
Зобри

Околу 15 партизани од одредот „Земе Трчев“, останала
на територијата на Тречиа ср Ситровски Милиа како ко-
лесор и Трочевеки Зилко како колежерски џаф име
Тречевеки партизански одред

На крајот од престројот во базата Ламје, одредот
„Земе Трчев“ во новиот состав, се постави за станица пред
представителите на ГННОВМ. Во името на ГШМ знамето на
одредот му го предаде Лбас. Ова беше прво македонско
знаме-свесно предадено на партизански одред. Колеж-
ничкиот-овгарот крај го доби знамето, од како
го доби, рече: „Зурн гловата сити на рамената
знамето не го доведи од роче“. Тогаш колежерничкиот
знамето му го предаде на знаменосецот јосевеки
Киче-Петро. На крајот од свеченоста, заедно сити ја
испева песната: изгреј зора на слободата.

На 17 јули 1943 година одредот „Земе Трчев“ тргна
за Зедорца-охридско. Преку месноста Меток, под
с. Зовеч-охридско, Велмеј, слезе близ^{го}селото Соша-
ни каде Залозори.

Во поголемите села на Зедорца имаше коровничевеки
ситници: Белгичице, Бойсун, Лешани, Озделети, Велмеј и
Мешеница, зорачи зомичица на својата власи. Огн-
низирани сити на населението на овој крај зомичица
при крајот на 1941 година со јосевието на Тиме Петрузе,

арганизација на НОД во вкупно. Први кампошки
 во партизански единици населението ишло со Кичев-
 ско-мавровскиот парти. одред во мај 1943 год. Кога ја
 нападнаа Коприврската станица кој Сливово-Хригето,
 и во јуни, кога ја нападнаа жел. станица кој Тресена,
 а потоа одредот зомна за на друг терет за повтор-
 но да се врати кон средината на август 1943 год.

По доаѓањето на одредот Лозе Тушев на овој терет, шта-
 бот се поврва со најните активисти и симпатизери на НОД
 на теренот од каи се информира за состојбите на тере-
 нот како и расположител и јачината на партизанско.
 Потоа најрови план за дејство на одредот. Оштетен
 одредот сепак се одржување митинзи по селата, на
 селаните, на митинзите, им е објаснувана целта на на-
 шата НОД, дека и таме треба да ја помогнат наша
 борба и скривена да се вклучат во партизанските
 одреди и да се борат против франциска и неговиот
 помошник за нивно ослободување на нашата земја.

Во почетокот на август 1943 активността на
 одредот стана поминлива. Не се вршеа напади на ка-
 рибинските станици, но зрела секојдневно се вршеа
 напади на страни, поштом, возила кои вршеа снобу-
 вание на кор. станици и постојано се конча телеграфски-
 те линии. Превземениа охрана против одредот
 од страна на итал. војска, одредот е осуден и се пре-
 формира во Милитарија-Ситрушко, така ја иницијатива не
 зема да се развора одредот. По овој неуспех имо се
 повлекоа во своите организации, Италијаните, и повеќе
 се да не донесат партизански, ренија кор. станици во
 Сливово, Озденци и Болчан да ги повлекоа, а станиците

Три формирования на общинската, постојат дојдени
кои влезе во неговите состав, присуствоваа и
голем број на луѓе од обилните села што и ра-
доа на својојста уште поголема знаење.

формациониот состав на общината беше
три пети, секоја со околу 30 војаци.

I пета:

- командир Зимовски Златко-Норедимир;
- заменик командир Бенчевски Георги-Уман;
- политички комесар Бено Гусо-Коча;
- заменик комесар Стефановски Кицо-Лазоша

II пета:

- командир Соколовски Курто-Јордан;
- зом. командир Китановски Серофим-Авдуст;
- политички комесар Социкорно Солон-Мо;
- зом. комесар Милевски Валтер-Фителкорно

III пета:

- командир Тасевски Јордан-Костас;
- зом. командир Милевски Златко-Лобзи;
- комесар Алтигорановски Боро;
- зом. комесар Коланос Жалива-Увета

По формулацијата на Битованскиот Штабот
задачи за да се од ПШМ Битованскиот да се изврши на
македонската територија окупирана од бугарската
фронтна војска и го подготви градоот Вушево.
За таа цел Битованскиот се припремаше политички и
војнички неколку дена. На патот за извршување на
таа задача, штабот на Битованскиот одлучи да
ги нападне итершонските корабничерски станицы во
селата Белчиште, Лешоки и Велмеј. Кој октвие-
тните од овие села постоеше уверлива мислење дека
се здружено итершонските се преф координирања на
задачи на и корабничерите нела да работат сепаратно.

Нападот на итерите корабничерски станицы извршане
да почне во исто време на 8 септември 1943 година.
На 7 септември командантот-одговорен ги повика
свите гетни раководство во Штабот и ги запозна
со задачите што требаше да ги извршат. Првата
гетна требаше да ја нападне кул. станица во Белчи-
ште. Со одлучбата требаше да раководи командантот Пла-
нински во координација со гетното раководство. Тре-
тата гетна требаше да ја нападне кул. станица во с.
Лешоки. Со одлучбата требаше да раководи командантот
одговорен во координација со гетното раководство.
Втората гетна нападна на кул. станица во Велмеј, од
со одлучбата раководеше зом. командантот Војводовиќ,
во координација со гетното раководство.

На 8 септември гетните соборства се наредоа во
близината на корабничерските станицы и станицы-
те да се одружени. Бидејќи во станиците немало воја
за пшече и кукова, корабничерите секог ужо оделе

да полни вода на селските земји. Се случи кој сите стотници да диге фронт по еден кој дивер (се белгиските фронт), на кои му е речено да влезе во пој. стотница, да му каже на сретнувањето стотничката река се откопа и да не работи отпау, туку да се предодат. То вработето на кој диверните во своите стотници, од стотничките тилојските постоа да пукаат, што беше знон река нема да се предодат, туку ќе се борат. Борбата започна, меѓутоа попусти два одлучите са рожми бомби да се сурнат коркулите, дигејќи коркулите два напредени како бункери со пушкарници, а околу нав со бознов шел. Кога видоа река турите кој сурти се во опасност, тие му јовна на својата команда во фронт и за крото време им турителна помош со борни корч. На предодат на селото белгиските и во него се водеше жестока борба од страна на првата рета со итот францези.

Во борбата со итот францези во белгиската, борејќи се хробо, животот го жодоа борците: Тера-симовски Христо-Бурно од с. Белно-Ресенско, Андреевски Јордан-Крале од с. Понувени-Ресенско, Андреевски Маре-Понувени, Новоски Вебо од с. Боман-Охридско, Јовановски Андреја од с. Турчије-Охридско, Ступлевски Симојан од с. Белгиските-ново млоднско, Бидејќи нитујателот беше многу подмокал, еднициите на баталонот негра да се повлекоа во предодат на с. Слатино-Охридско. Чоко окупијата политичка не четка, илоче позитивен оград кој населените на Леберица. Баталонот го предодат постоа за

за извршување на својата главна задача преку
демократичката линија и префрлување на македонската
територија под оккупација на Гр. војска.

На 9 септември 1943 година вечерта три минувачки на
мил.-бугарската демократичка линија кој селото Белмица-
Милевско, балистички јоби наредба од К-бата на II ОЗ. Јека
Кабилулија Милевија и балистички ја се врати за Кирево
заради разорнувањето на мил.-војска која се наоѓа во Ка-
сорбата. По добивањето на наредбата балистички се
врати за Кирево и на 11 септември ситина во градот
и ја разорнува мил.-војска во Косорбата. Пошто Штата на
балистички им одреди задолжителство за обезбедување
на важните објекти во градот како и ликвидирање на
формациите и нивните помошници (штитачите), постоа беше
организирана народна власт.

Беше организирана месната комитет во Кирево
на кој беа приклучени голем број граѓани и селане
од околните села. На комитетот збодување штети.

Во сподобното Кирево балистички, на село се
командирот одвојат, изврши одземање постоа и
градот Кирево. Кирево беше во нивни раце околу
20 Јека.

На 12 септември 1943 година кој балистички бали-
стички Милевија и првон и другиот одред на II ОЗ.
го одбија набедот на околу 200 бугарски војници
кои се обидоа ја го завземат Кирево, три мил.
на нејтралитетот му се понесеки судишци во ШТА и
техника

Кога се стабилизира антиоцијаната во овај дел на Македонија, кон крајот на месец септември, со Бата-
вонот Мире Аџев, Втораот баталон и Втораот
Посовско-метални баталон, е формирана Група
на баталони. За командант беше поставен Еми-
фија Поповски-Морко. Та група заедно со II О. В.
се формира на македонската територија оку-
пирана од дугорската војска (Крушево, Брод и
Азри) поради што тој беше посериозно развиемо и
за се обврзе со единиците на III О. В. и својите
рејсони да ги пренесе во внатрешноста на Македо-
нија - кон Велес, Шати и Струмица. Во процесот
на демаркационата линија, Група на батало-
ни се сусрет со дугорската војска на П. Боба Јаќа.
Во неколку пословниот брза кој дугорците има-
ше неколку мртви и ранети

Во тоа време Термоциите и болешките ја потко-
паа слободната територија и вршеја постројуваче
кон Миглево. Група на групи заедно со II О. В.
одма да се врати во Ледорца. По одржа-
та поред Група се врати во Ледорца. Батавонот
Мире Аџев остана на македонската територија оку-
пирана од дугорската војска (во Азри и Поречинето), Борците од
Ледорца кои беа во составот на Батавонот Мире
Аџев, изразија желба да се вратат во Ледорца за
да ја бранат слободната територија, што им
беше дозволено. Во таа група се вратија Пиргов-
ски Миле-Војводата, Пројчевски Миле-Ситовски-Коло
Командант на делот и Белевски Пројот-Возе.

Во Азот и Поегнелото Ботковото се зорна една
недела. За тоа време туј држуваше селските по селата,
на селските им ја објектуваше зема на нашата бурба,
а ја раскритичаше работноста на Туркиј кој имаше влез
јатне во некои села. Во некои села имаше фронтот
и Котлија зема. Се постоје влезуваше во тие села
на Котлишките им беме одземето одуште. Потоа ботк-
вотот побуша ја се врати во Кизево, меѓутоа беме
информирот река Кизево и околните села се со гер-
манци и болшеви. Зорди тоа ботковото одушта на
од тоа зомисла и го преодати патот од Азот и
Поегнелото кон Делирхисоу, Лозновни Бугорешко
војера зо окупите на Ботковото, тоа преведе по-
тера по Ботковото, со Бугорешката војера војерме
бурба на Солунска тоа, Ботковото стипа на турки,
на Делирхисоу каде се зорна 2-3 дена. Бугор-
ешката потера ботковото вешта ја изменевира и
се префри преку додело Битора-Кизево (преку
Делирхисоу) и стипа нај манастирот Глебце, Плу-
ко ботковото молку армири, се снавде сахра-
на и го преодати патот, преку пл. Битора, зо
Треста. Кон 13 октомври ботковото стипа
на на зоборната стипа на пл. Битора каде се
зорна селт ден и од с. Злотори се снав-
де са крона. Потоа го преодати патот кон
с. Ройотско, митуборни по селото се собри-
жи ја земорнецишката митуба кој Козјок-
Десенско, мислевме река се уште и тука тра-
ничата, меѓутоа бугорите е поместиле кој селото
Сливница за што не знаеме. Преа ја ја митеме
гранничата кој Сливница, во с. Подневоки беме

испробена нека поправа која влезе во сериото и потесе
кромна во ботановојот. Три минувајќи на земорнози-
онојта линија кај Сливнаго, ботановојот беше при-
метен од јед. Вајна која отворува отот на нив,
а и ние отворивме отот на нив.

Некоје кон 17 октомври Ботановојот стигна,
во Вубуна Маге се среќава со поштомскиот од-
ред Гоце Зелев и со престанејќи одред. Тука се
здржовале до 20 октомври 1943 година. Маге
се одвојивме и рудо се нахранивме, беа раз-
менети информации за состојбата во Зедуга
и состојбата во Тресија, бојата ботановојот ја изо-
должи својата маршрута кон Золно Зупени, по
миновме Тресијето Езеро и се преформивме
во македонските села кај Албонија Третија-
Нивичи каде одржовме митинг и се
снабровме со кромна. Потоа ботановојот преку
Бр. Езеро се префрли во македонските села
кај Албонија - Тумичеу - Тумича, ја мина
Југосл. Албанската граница кај Тумича и кон
22 октомври стигна кај с. Лесноу - Ресенско.
Во с. Лесноу бој. одржа митинг и се снабде
со кромна, а потоа ја префолти маршрутијата
преку Тумичеу и стигна кај манастирот
Свети Нова - Охридско. Тука молку се здр-
жа и од манастирот се снабде со кромна
по префолти патот низ албанска терити-
орија преку тл. моча. Минувајќи преку ероф-
кето Падградец, градот беше целно изгорен
и црките се позноваа прито на мирне од изгоре-
тиците. Веројатно једна преку негој јед албанските

погитизациа има војена борба со итали фашисти. Од
некаде 23 до 31 октомври, Битката каде беме на тери-
торијата на Албаниа каде што, во ова време, сора-
ботувовме со нив и бевме доволно презедети, бевме ро-
тациониски по групи за ситене и хранене по ку-
ќите во селата каде што живевме. (Трговица - Коцка-
ли - Тимковци и слични села. Топу се среќавовме со редица
Митовци зоробени војници по којшто улогата на
Митовца останала топу и работела по селата. Тие
ни се придружиле на Битката, а се викаа Луца
и Стефан. Трговица во Битката се паѓала како
многу добри борци, а особено зоробени са митовци.
На патот за Лебодуца митовме преку Б. и Л. Бели-
ца, П. Јовановица, с. Велготки каде сретновме
и се покривовме. Топу митовме преку мостот
на Лебодуца и преку с. Битун - ситновме во
с. Црвена Врза - Лебодуца.

Со оваа походата на Битката зоруби,
Овај поход беме многу тежок и тешок. Не че-
тевме да ја изградиме митовијата на овој
поход, меѓутоа, веројатно да беме над 300 км.

Од нашите активности дозвонме дека на 5 и
6 октомври 1943 година во борбата со белстимите
кој Клеочу - Кизевека зоруби. Комесарот на
И. О. З. Јосифовеме Јосиф - Тоце, Зам. комесарот
на Битката Митре Ацев Трпковски Митре - Врза-
вора, Велики комесарот на Битката
Белевски Трпков - Тоце и комесарот на
делот од Битката Митре Ацев - Трпков-
ски Митре - Стефан.

Щаболот и борбата на ботовоноот „Мице Ацев“, ова вест се тоа ја припија. Поседно беше работ-
ноот комондонтоот овзорог бидејќи поминаа не-
говите најблиски соработници кои многу ги са-
коше и поштубоше.

Истовремено штаболот беше обвештен дека селови-
те на Првата МКХБ на 1 Ноември го погнаа
Кичево које што била заводска околу 18 Гермон-
ски војници на село со комондонтоот-Нерој, си
пучовник и дека заводските гермонски војници
се постоат во близината на с. Тесозом-Зедузо.
То кривичноот преступ во Зрвара Вода, ботовоноот
се префрли во с. Тесозом и тому се поврза со
селовите на Првата МКХБ. Во близината на се-
лото два сметици зор. герм. војници кои два
многу добро гувати, зошто за нив предаше ја
се размениа нани другои кои два во нивните
зайвори како политички зайвореници или за-
робени партизани. Ботовоноот М. Ацев беше ак-
тивно во обезбедувањето на тие заводеници.

То неколку дена ботовоноот још појде
од ИОВ, ја отпотила во с. Сливово које што
предаше ја се формира другоа. Вечерта на
10 Ноември ботовоноот ситна во с. Сливово.
То присутството, тој беше одреден ја врши
обезбедување на селото во кое имаа голем
број на партизани.

Со отворањето на слободна територија и Новоа
вост (НОВ) во неа које и револуционите борби на парти-
занските единици, имаа голема влијатие, околу, во
цела Македонија. Зошто на нове борби во одредите-

Батковците, беше сескојугенно. Бројот на единиците по-
роена, со тоа беа створети услови за формирање на
потоа една единица која ќе биде способна за водене на
самостојна борба и на поширока територија.

На 11 Ноември 1943 година во с. Сливово - округно
на Светозарскиот, е формирана првата македонско-
косовска бригада. Во составот на Бригадата влегле:
Батковците „Миле Ацев, како први батковци, Лебевско-кизевански
батковци како Виктор Батковци, Косовскиот батковци Јамиз Соци-
ку како Тренти батковци, Кос. батковци „Бале Вукчиновиќ,
како Петровски батковци и Трајска Гета составена од млада-
лези, митодорци и ПТ. луѓе. Бројниот состав на Бри-
гадата беше околу 800 борци. Бригадата беше добро
вооружена и опремена. За ова е некористено оружјето
од копитоуложбата на Чолаца, постоа од устешките
борби со нејугословенскиот запленило оружје и опрема како
и помош од сојузниците.

Во организациониот состав во Бригадата беа маке-
донци, Срби, црногорци, мал број Словенци од Истрија и
Нешто Албанци. Многу прилижен број жени-младенки.
Со тоа може да се рече дека оваа бригада беше Бри-
гада на братството и единството.

~~Во тоа~~ КОМАНДАТ НА БРИГАДАТА БЕШЕ ПЕТАР БРАЈЕВИЌ,
А НЕГОВ ЗАМЕНИК ЧЕЛО ФИЛИПОВСКИ-ДАМЕ

Во тоа време Бригадата морале да ја донесат слободната територија-Леборџа од Термолуците, Долеститите и од Бугарската војска која се обидуваа да повлезе на слободната територија.

Штабот на Бригадата беше информиран дека Термолуците и Долеститите ќе превземат офанзива од Кичево кон Леборџа со цел да ја обезбедат комуникацијата и да се префрлат во Леборџа заради вереве борба со партизаните кои го беа завземале градот. Во тоа смисла Штабот на Првата Бригада роби заграда да им соопшта Термолуците и Долеститите метако во висината на селото Подрвис-Кичево со цел да им понесе што поголеми губитаци во жс и техника и го стигам чивноста продирова кон Леборџа.

Командантот-Овзорач на 15 Ноември 1943 год им постави командите на пети и ги запозна со примената погодба од Штабот на Бригадата. Тогорки јас бев командир на Втората пета, добив заграда да го поседнам положојат со петата на левата крила, во висина на селото Подрвис. Десно од Втората пета го поседна положојат, ми се четири, Првата пета, а Третата пета беше во резерва лично на лице место овзорачи ни ги поставувааа заградите. Почувно јвенте пети добија заграда да го соопрат неутројителите (Термолуците и Долеститите) кои се движат од носок на Кичево, кон Кленоец, со изнегоден план да го разбидат, да му понесат губитаци во жс и техника и не му дозволат движење во правец на Леборџа. Овзорач се појави во првата борбена линија и на негов знак са можел требати да извршиме капац на неутројителите.

На 16 Ноември, некаде кон 10 часот од правецот на Кичево, се случеше движењето на војските

Ние со нестрпение глеаме кога ќе се приближат на поголема
 ростајот и да оспогоне борбата. Кога ќе дојде до ситуација на
 возојат припадник на поголема ростајот, вогором јаде знак
 за нолгод. Пешките извешја еден нолгод од пушки и фр-
 лове на бомби на нејтрјателот, кои излезе од вогором
 и погва во потивно бекство ја се повлекува во невоја на
 Килеве. Во таа борба термотичите и болестите имаа
 шриве во луѓе и рожети, а бес уништени неколку вогор-
 гика со војни материјал. Со оваа ситуација нејтрјателот
 во тешкоти на ренга не беше во состојба да се организ-
 зира и ја продолжи кон Зевот.

Главниот штаб на македонците донесе одлука Бри-
 гадата ја се трансформира на македонската територија оту-
 тирона од Буг. окупаторот, со цел да се изврши нолгод на
 жел. пруга Велес-Трнавеј како да се појави мунде-
 лот Мај Боготина, а пашаа Бригадата ја реј-
 ствувача во Азов и Понезието. Со Бригадата беше
 ТШМ и Терито, Звизењето е изведено на 20 ноември
 1943 година нолгод. Бригадата имаше многу глемаз-
 на помоја андејки носеше големо колхозство на
 експлозив и муниција и се беше нолговедена на Котли.
 Бригадата изврши свизење од Корбуница-Мисага-
 ни-Плесница. Нолгод свизење од Бугарската војска
 беше откријето и зороти нолгод тие портитивја и
 зосери на отне места кога мислеа ќе полине
 Бригадата. Тока на 21 ноември нолгод единици
 нолгод на Бугарска зосера (рентна отолу 11 зосери)
 зотачно во висина на Пучета Рак-Крушево.
 За нолгод време таа зосера беше разбита од
 единиците на Бригадата.

Нашим бачковим имао намера да ја нападне полициската станица во с. Црвена Река, меѓутоа не можевме да постигнеме изненадувачке бидејќи тие ги два поседноле постојните околу станицата, затоа го одлучиле свој план. На 21/22 ноември бачковите доби заграда да се повлече, затоа и Бригадата требаше да се врати назад.

Тогорки времето беше многу неповољно - дождливо и со згуста магла што уште повеќе го отежнува нејзината свештење, беше одлучено Бригадата да се врати на словачката територија и да дејствува по бачкови.

Тока на 22 ноември 1943 год. е извршена свештење на Бригадата и со мали борби со бугарската војска, успеа да се префрли на словачката територија.

На 29 ноември 1943 год.на нашим бачковим доби заграда да се префрли на територијата на Преоба и известна време тому да дејствува да одржува митинзи по селата. Штабом на бачковите одлучи да влезе во с. Лева Река и Златари, да одржи митинг и да се снабде со храна.

Тока на 1 декември бачковите безерноа влезе во с. Лева Река, одржа митинг и се снабде со храна. Птука беше обештен сред дујорски митинг. На митингот говореше Коле-сориш и Колопранович. Тока бачковите го пројалне планот и соборлето стигна во бли-зичката на селото Златари. Птука во мучката се одмориле во текот на летото, а безерноа

на 2 декември 1943 год. влезе во с. Златојурч. Трети-
 ходно овкојот се поврзо со оккупационите од се-
 лоту кои го информираа дека во селото нема бун,
 вајска. Во с. Златојурч требаше да се фрлат клетките
 Шмачко и уште својза конјозам-Токлија и Калија Бу-
зун, меѓутоа тие беа одзриве - си ја имаа муволта
 на работата и на време се засолнија, а Токлија успеа да
 побегне низ нашето одозбдување и отишол во Ресен каде
 им седиштин на партизаните во нивните втекување во се-
 лото. Овкојот тоа и го претисетовуваше и кога
 виде дека овие се избеготи тоу' рече дека сме
 отпуени од бун. вајска. Златојурч тоа не се одржа
 митинг во Златојурч, туку се разговороше со се-
 лотите туи среќето на партизаните да себерот
 кропа по куќите. Овкојот успеа да се види
 со своето семејство, кое беше врејтено од ин-
 тервјуја преу месецу јане (смете б ружи беа интервју-
 рок и од мори до октомври 1943 година во Бугејурч).
 Мото тоа и јас бимдов да се видам со тоа-
 кото и мојката кои иста тоа беа зорда ин-
 тервјуоти со на Ночметта семејството. Мојка ми
 ме одовести дека тоакоми при вработето од
 интервјуја, то тоакоми се разболел и кога
 дошол дола познел.

Копку го напуштитиме селото Бугејурча
 та вајска (тококое розновно), дека ситинова во
 селото и го отужила, мислејќи дека се уште
 се носеме во селото. Меѓутоа болновотот
 го профолжи свичењето во носета на пл. Блота,
 ја мина пл. Блота-болника помеѓу Гмилево и болничко

- Земљикосопство и саобраќајно станица во с. Церково. Плуца
арржа митинг и се снабде са кропа. Земља престају-
ваше во селото Каде одлучи, а Квезериница ја про-
должи мориштината во проведот на Лебурца и станица
на слобадната територија. За тоа време Терманциите
и болничките го беа зовзеле Кичево и Лебур. Осма-
најтините единици на Бригадата ујутро ја дојдеа
слобадната територија и воделе борба кој
бојун и мзвот со неутралителот

Понатамошната ујутро борба за одбрана на
слобадната територија протече многу понездомкино
неутралител, беме ризична и некорисна. Бојка ГШМ
одлучи Бригадата ја се префрли на територијата
на Егејска Македонија. Понатамошните се на масиви-
те на Коринтискиот и Кожуф, ја сејеловува во
јужна и централна Македонија. На слобадната
територија беме оетовен само Офредот „Словен“

Во ова смисла Цитован на Бригадата мзврши
маршотворки за овај мори и на Цитованите на
Баткованите им ја соопшти својата зомисла.

На 5/6 декември 1943 година Првата МКВ Бригада
и ГШНОВМ извршија марш преку Пл. Талигича во
насока на државната граница кон Албанија,
преку македонските села на Албанија, а потоа
преку Брзката територија - Егејска Македонија
и на 9 декември стигна во с. Терман (Е.М.) Каде
се одлучи и добро накропи. Во составот на бри-
гадата влезе и Баткованот „Стив Нозмов“, фок-
тински Баткованот „Рич Нозмов“ во Лебурца

допомува на 4 декември и во с. Премолеу се среќна со единиците на Бригадата, но тие не влезе во нејзиниот сраштов, меѓутоа заедно со Бригадата учествуваа во моршата. Во с. Термот е извршено мало преорганизирање идејски во 1 баталјон иако иако извесен број на Срби и Црногорци кои им се приклучила на Косовските баталјони и тиека звањето баталјонски Силв Нозев влезе во составот на Бригадата како 5 баталјон. За командант на баталјонот „Силв Нозев“ е поставен обзори.

По крајниот одмор, Бригадата го продолжи свистењето преку јужните падини на Темештер, преку Битолската поле и на 14 декември стигна на Кожмаклован каде се среќна со српските партизани. По крајниот одмор Бригадата го продолжи моршата и на 18 декември стигна на Фруштотки (Мезлен) и тиека се поврза со единиците на 3 отерамивна зона. То минауваше низ селата на Кожма (што е област во Брзина јужно од Кожуф), поради са одлучуваше ги прекинување борбата на Бригадата. Иако Бригадата овој фронт и постојат можност со успех го зоврши и успеа да ја освои термаката оформила што и беше целта да ја уништи или разбие Бригадата. Моршата беше фронт над 300 км, прејден за 12 дена.

На 20 декември во с. Фруштотки е формирана Втората македонска Бригада. На следното формирање на Бригадата, присуствоваа и нашата Бригада.

На 22 декември 1943 год. во Фруштотки баше одржан Првиот конгрес на АММ на кој присуствуваше и обгорува.

То среќувањето на ситуацијата на овој терен ГШНОВМ Нопреви план за дејствување на единиците на тоа парротје. Групиата на баталони е составена од баталонот „Ритв Нозид“ и Бугорската баталон „Христо Ботев“¹⁾ и Втората бригада чиедаја задаток за дејствувањето-нопојата на териториите во Птиквешинето и Витошево Коко и на убојностата по железничката пруга Тевтелија-Неготинско.

Групиата на баталони кон почетокот на јануари 1944 година со деловите на 2 Бригада изврши Нопред на Бугорската и германската поседа во Ковско, меѓутоа делумно е постигнат успех, идуејќи не е постигнато изненадување на кое базирале окупацијата. Пипа беше ротен командантот на Бугорскиот баталон Луго Петров. Три повлекувањето по окупацијата, кој Луго Петров се појде и обзакрши. Луго на обзакрши му рече: „Зрдо, обзор, погодја да ме амелите, јас повеќе не можам, ово ме фрмата Бугорските фашисти на поргина ќе ме исекоат“. Обзакрши го охрабри велешки му река ја не се рекува и нема ја дидеи оствовен. Обзакрши, јас и држи држа поррина го носевме и го охрабрововме река тоа ќе помине. Појта се повлековме го Нопти коде му беше родна прва птомти

¹⁾ Сирека доведоа на Штодеи на З.О.З. со командирот на Бугорската грониска поседа во Ковско-Тевтелија, баталонскиот Луго Петров, бат. Сиреко Пипидо и Лбои. на З.-О.З. Нопти на 18 декември 43 год. извршиле предид на поседата во Ковско коде командирот се во војници предетот на сирекои на НОВ. Од овие Бугорски војници и некој придојдени на 19. XII. 43 во Нопти (којдаје е формиран овој баталон

и по неколку дена се отпорови. Во тоа време и
Првата МКХБ водеше борба со германската војска
која беше повлегла на територијата на Бугарска.

Групиата на батальони на 11 јануари 1944 година кој
с. Ошин ја сече една колона непријателски војници во дви-
жење од насока на Ливоди кон Ошин и таа колона
беше потполно разбита. Биа вообичаено преку 10 герман-
ски војници и Перкези (совјетски војници кои се предрва
во првонај полет на Германците при постојат на СССР со
оружје и друга опрема. Имаше убиени и ранети. Овде
фронтот ги сечека овколовнај батальон кои многу
тучро ја посетви заседата и тој многу поволаеко
со неа. Првин беше пуштена претходницата на непри-
јателот да повлезе во главниот на заседата на околу
200 метра. Мислејќи дека теренот е кели-слободен,
тоа им даде знак на главниот да префрлати со дви-
жењето. Кога пристигна на главниот на заседата, об-
корот Виена-Најтрер јуриши, Батальонот се рита
сите како еден изврши јурши отворјќи силен огон
на непријателот од сите страни оружја. Мол број
попнаа, во понизно декејво за бити поназот, по-
толемнај број ги ритаа рочетите и се предрва.
Бугорскиот батальон зорачи неискучството во појти-
занекајто војуваче, беше во резерва. Овколовнај
батальон извојува голема победа. За непријателот
ова предметуваче голем неуспех

Бидејќи овој напад не им донесе успех на
Германците, тие, заедно со два бугорски батальона
на 18 јануари ја предрва југословенско-српската
гранца кој селото Уме и ги продолжува сејаквајта

Кон Лангадија и периклија каде Групама на бошва-
 воми и Втората бригада воеа неколку боевни борби
 и овие села неколку пати прејоа од едни во
 други руке, а патоа се повлекоа во првецот на
 Свети Архангел. Воквниот поход на борбите овозмо-
 жи на 1 и 2 бригада и Групама на бошвавоми да
 се приближат на јужните падини на пл. Кенуф и така
 да се задржат на одмор до Курјоли на јонјорци
 1944 година.

Централниот комитет на КПМ и ГШНОВМ на
 ? заедничкото Советовоже во функционал при Курјоли
 на јонјорци, одлучаја да испратат посилни сили
 во АБОТ и Појекмето и Кон Курметово.

Групама на бошвавоми (бошвавомот Силв Нумов и
 другејниот бош. Христо Бошев) со која ќе се дви-
 жани дел од ГШНОВМ и Меструкторот на ЦКМЗ-Пле-
 мто, да се префрли на Курметовски терен, да
 се поврзе со Курметовските партизани и да се фор-
 мица партизанска единица на тој терен. Во бошваво-
 ? нолт Христо Бошев имаше 5-6 партизани од
 тевтелскиот Курј.

Движењето одилогна на 31 јонјорци 1944 година
 одкој селото Зборско, преку селата Сурлова и
 Шугово, постоа преку Белосица и Огрондеи и
 неопштени од нејтрјалелот, на 15 февруари Гру-
 пата на бошвавоми изби на пл. Платковска.

Вордој го миковме на скална група на група, а
 исто така патот и групата Тевтелија-Солун.
 Низ селата миковме себе. Населението патна
 не поздравување извинување: „Зито Пито (да живее
 Пито). Просто неверојатно беше, народот излегување

од своите куќи и пореден покрив пошто рево и јесно
 им тескаше на хоризонтите како на некои ословодители.
 Поминувајќи ја Февата Водозор, пошто и струјата, Гру-
 пата на батальони пристигна во едно село на западните
 брегови на р. Круша, ми се гини да беше Фурлове. Ра-
 новодството на Групата и делот од ГШНОВМ се побу-
 заа со оккупациите од селото каде бел и црноруми-
 рони за сестрабата на терекот. Река река во близи-
 ната на селото многу германски војници кои пове-
 мена дојдоа во селото иштриаа војновно за купување
 на жолта. Основно беше со влегувале во селото ја се
 постави обезбедување. Германите оккупациите прихва-
 тија беше за вршот обезбедување. Командантот на Гру-
 пата на батальони беше Миршевски Тихомир од мовровско.
 Тој бил диван офицер и ги имаше зогртно голе се-
 бини; Круши, само разговараше со борците и не се зри-
 жеше ниту за нив, ниту сподеше тој да оди ниту
 каде што имаше ролница. Што знаеги терекот
 на дорбените окцир и зрото, бојаше на овзодот.
 Овзодот му предложи на командантот на Групата,
 батальонот Радив Нозмов за врши обезбедување во
 кое ја има по еден од оккупациите зони
 тине го позноваа терекот. Мојата Пела беше
 на ред за обезбедување. Со овзодот го разгле-
 довме терекот и тој ги одреди ситносто-
 ските места каде даа поставени стра-
 жери, а ншто тока беше средена и поштрла
 која вршеше наз селото.

Ми се гини дека ГШНОВМ и Штобот на Гру-
 пата на батальони се сместија во црквата,
 а борците по оделенија беа одредувани по куќите

Велерата Младинаката ортопедологија на селото
 организација пројекта во школото во гест на организаци-
 те. Повеќето од ное не знаевме за потпување. Левојки-
 те секогаш не штрпаа за процесите за да потпуваме. Ако
 им радевме козла, не побудивме јена немале елиби-
 тили шема нив. Бевме привлечни за маторе. Кога
 можа нешто да се потрдне - не е тешко. Потрдој аргу-
 зите, и јос и одговор се одлучивме за потпу-
 вание. Бидејќи не разбучовме грчки, тие ни побужу-
 вав како да маторе - својотим јесто со козите
 еднаш лево. То зовршувале на трудбата
 одговорите реге: "ле-ле-мојко, се истопилов, побуд-
 ро да извршев некеја бодена зодара, отколку
 потпување; претекотим, смејувале, маторе-
 тиа, сметале во куќите беме на високо ниво. Раб-
 што земето отколку сферата беме елиби-
 тилна се зодржовме 2 јена (7 и 8 јоткојри). Зружи-
 сит јен кон плојне отколку од сја стротна на
 селото тилметим јвижење на потрда термотеми
 војнички кои се јвижеа кон селата. Одговорот
 беме известен и тој се потсудитуре со колонт-
 галитот на тротата кој му пореди елите бод-
 ци да влезот во куќите и другот отколку
 за бодба, а во никој случај да не се отвоја
 отон без пореди. Термотеми влезот вел се-
 кошто, се скрдеа со јојца и јр. номарнеци и са
 зомира. Можевме да ги зодржиме тие термот-
 они војнички, мејштоа не соковме со тој зит
 да го јвереме во тешко иелуметне колонтиме.

Поздравети штого и одредно од носелетиме,
 тротата на болшовки со ПШМ и темпа, го на-
 чимти селото и го продолжи маторе.

На 9 јануари тоа стигна во селото, каде се зими да се викаше Шугово, на јужната страна на река Белосица, во близина на езеро-бујината градина. И тука бевме срдечно приети, расположени по куќите и бевме добро нахрнетим. Појладнето агоријаме, а дружниот јет сабјелто го продолживме рвинелето по јужните подини на Белосица. Може би ќе останеме во тоа село уште еден јет, меѓутоа бевме информирани од општинските деца на железничката станица третитнува германска војска, па се третитновуваме дека, може би, сме обичени, па јетовме на време да го избегнеме тој нештоједен сурад.

Третиот сабјелто го појидим на 9 февруари 1947. Јет бевме на ерзна територија, па се ја сопиом врв на Белосица од јужниот јет, времето беше сончево и многу топло. Виново се третитаме на северниот јет на Белосица, атмосферата беше сеела поинова, имаше голем снег, па зорити вејовица која ја оптежуваше рвинелето на дружити. Проблемот стотна по голем се копити кои ја носеа рорносоптити и материјалот врвот за неа совоинити и др. Копити не можеа да се рвинот го високот снег, па моровме да ги врвиме. Па морва бојити рорносоптити и оптежити на рорте да ги носим.

Постоеше опасност третиот да биде третитан од бујинската војска кој Струмицкиот поле и е реката Струмица, меѓутоа реката и полето ги миновме сабјелто во зорити на 10 февруари без да бидеме третитани од бујинската војска.

Минувале ги во Сл. Поле, преку селото Ново Село; Озронт
 река стигнаме до една колиба и тука престовме
 преку реката, а веперта го продолживме патот
 за пл. Платковича. Боруните надобеземи се бореа
 против против снегот, снудот и вичурниците кога
 и згодот. Кој боруните се осекото измочителост.
 И во тојви услови тие најгоа сила ја извршават во
 зимуриточниот пори. Колоната го продолжи рвжението
 и саборитото стигна кој селото Локи кога одлежи не
 колку часа, а потоа се убави ~~во~~ селото Текљоти-
 Могонска. По пристигнавето во селото колонистите
 Обзорит им пореди ја испротоа едно оделение под
 селото ја го обезбедува првевот од кој Катон-
 ското Поле. Одна арривив едно оделение - ми се
 ? кажи, командир на оделението беше Мабурз од Тетове
 и заедно со него најрвме погодено место од које
 мржеше да се извигува твреној мстред и беше рвбро
 за борба. Му догов зодола ја го обезбеди овој
 првев од изненаден пррив на колонистите во се-
 лото.

Населението, које што се рвжеше грубито, нема-
 те видето портизоти, а од друга страна бугорски
 аб абуритот портизаниите им ги престовуваме како
 шумкоти кои твочкот и убивоат, И не ни беше
 ни рврно, кога вретовме во селото сепаните впе-
 гоа во пукитите и се зотворуја, прошејти се од
 нос. Моровме ја работме на враитите и ја им
 објоснуваме дека сме ние моррета вајска и
 дека се бориме за слобода на македонскиот
 народ. По тие обели некога се порословува

Во текот на борбените дејствија поредија единици-
те ја се повлекуваат во насока на П. Платковича
со цел да се стекне престојна кај Бугарската војска
дека нашите единици неможејќи да се прободат низ не-
пријателските позиции и извршат прелиминарни
атаки, се враќаат назад. Како резултат на ова
бугарската војска преку ноќта 16/17 февруари 1944
се движеше-предфрлаше од Козони на кој П. Платко-
вичи кога мислеше преку ретта да ги постави бу-
гарските дејствија против нашите единици на Платковича.

То пративше на прокопи, Аностолски и Темпо му на-
редија на Обгорони да обезбеди возач кој ќе ги во-
ди единиците до Феката Бретолничка. Во непосредна
близина на релата Пекване имаше колиби во кои
сепакшто ја држеа храната (сено-слом) за стоката.
Пукна го поредиле еден селанец кој беше рачно да
земе сено за искрата на стоката. Обгорони го
азвене говекопи кој Аностолски-командир на ГШМ,
Аностолски како генералштабна офицер во див. јуни, веќе
тој одлично знаеше да глуми на топографска карта, што
да во текот на ретта годно го имаше проучена
теренот преку кого треба да минеме преку но-
ќа. Од возачот да информира за положбата на
бугарската војска.

Врз основа на податоците со кои се работело, то
беше направена маршрута по која ќе се движат
единиците и му беше наредено на возачот да
не врати северно од с. Пекване за да се избегне
наш бугарските позиции, а патот да се издигне
западно од с. Влашето и Лулеу, како да се

известно бугорските походи кои ги имаа тогашно време
Овие населени места и припадните војски на
на Фронтот Брегот меѓа кој с. Истипана.

То постојатто рвинење по роста висок снег
покрива на 17 февруари 1944 год. во утринските
послови, Групотта на Дашковски, со ПИМ и Темпо, Нешти-
метено од бугорската војска пристигна во нешто-
средната близина кој постоит. Притоа реко
повремено во постоит и мостот го контролира
моторизована бугорска полиција, а и префрлу-
вање-движење на бугорска војска со колони
во провезот на Пешкови. За разденување што
останок некои 2 часа, потребно брзо да се
дејствува. Ако Групотта не успее да се префрли
преку Фронтот, ризикува да биде заробен. Бугу-
ите беа толку измотани од невојниот живот, во-
двеење на борба и нежестоти на и невојништви,
постојатто обременост, во колку се родеше одмор,
да застанат на снегот, и ако немаше некоја суб-
ро да ги "запресе", за да се пробудат и го носат
движењето, не продолжеа на снегот да ризикуваат.

Командантот на ПШНОВМ Апостолски и Пешти-
Темпо, ја зеде командата во свои раце. Се
работеше да се диге или да не се диге. Ште
донесоа одлуча да се оформи утринска група
од 3 гледа која ќе има задача да ја уни-
шти бугорската постоја на мостот, во кол-
ку да има, и да обезбеди услови Групотта на
Дашковски да се префрли преку мостот кој
село Истипана, а потоа да го продолжи

морници во ипроведувањето на основските темени.

Одредена беше ударна група во состав:
Командирот - овзгорот - овзгорец на групата,
Командирот на II гетта Соколовиќ Крсто-Јорџиќ
и командирот на I одделение на II гетта Милевиќ
Слово-Стево.

Се сеповом многу добро кога групата
Темно, во присуство на Нисетовски и командантот
на групата на батони, на ударната
група им ја изведе следната задача: Гру-
пата овзгорци, како што гледаме, група-
та на батони се наоѓа во многу тешка
положба и единствениот излез е да се мине
Река Бреганица преку мостот кој се-
лошто Митиџова. Во таа смисла мора да се
разбие или димитри Нисетовскиа постоја
која да гужва мостот (се претпоставуваме
дека мостот е дрвен од бугорска војска) и
на тој начин да се створи услов за прелив
преку мостот на волните единици по цела
на жртва.

Свакојки ја важноста на оваа задача-
акција, ударната група се сводје со повеќе
бомби. Овзгорот беше вооружен со штирзер,
јас со пушка, а Стево со бучкоширотоз, и
арта на извршување на својата задача на село
на ударната група се свинеме овзгорот. Удар-
ната група позва да се свини во носете на
мостот, сепека во секој момент да влезе во
борба. Времето беше тешко и олувај се гледаше.
Кога се придолже до мостот, се гуж енос

87

од кој посетил: „Кој доаѓа? Обзорој му одговори:
„Бугарска војска...“ Маму ни остана кога сепаквме још
мислеше не е бунел од бугарската војска, туку
од селена страна. Звонети се кот нив, обзорој
тврде ни рече: „До му се накррине на нив и ја не ^{им}
дозволиме ја го употребуваат орудијето. И тоа бид-
на. Кога се придлижи вме ја нив, одна му се на-
фривме и си фривме за пушките. Ностота бо-
рете. Сиве успеа да му ја земе на ертној пушката,
тоа го сторе и обзорој, меѓутоа, тој имаше сре-
ка, не сопа тој, туку и целата единица, зошто
во моментот кога обзорој му ја земаше пушката,
контрарој успеа да го потне овозот на
пушката, која беше втвора кот обзорој, меѓу-
тоа, тоа не ртолм. Јас останоа последен кој се
борев со контрарој, беше многу развиен и
никога не е јаваше пушката. Обзорој за-
мова, со пушката што му ја земе на кот-
трарој, и го цуре по околата и гурн
тоа му ја рече пушката. Цела оваа ра-
бота се спроведоше многу брзо - кога ја
беше на филм, во колку успеаја контрарој-
ниците да отворат огон, тоа единиците се
се појдеа во многу тешка положба, бидејќи
во непосредна близина на селото многа бу-
гарска војска, која дуво ди интервенцона.
Одна им дозволме дозволет знак на едини-
ците ја го носивол звонети кот мо-
стоа, река посетил е сподарен. Единици-
те кукаа и го минаа посетил и минаа
нив селото Метифона и се исприва на па-

дигните на осветелното платно и стигнаа во селото, мислам ја се вклопи, тресека.

Заштитувањата (едно оделение од бугарската баталјон), беше зоробена на мостот кој Училиштето, дигните помина мостот бугарската баталјон која ги зоробала тука. Разгледме река постоела таме бие ступени од бугарската баталјон. Ишто така тука беа фронтни и неколку баталјони од нивната баталјон, там се "целеле", при одморат во тешкот на ривањето. (Зумбови цвенти од с. Лубојно, Зумбови Флове од с. Золно Лубети, Несторвени Флове од с. Станет и Зумбов Тонге од Гевгерија, и таме бие ступени од буг. фронтни. Во селото тресека беа доверени баталјонот страни. Штобаш на трудот на баталјонот сокаме ја разговора со нив во смисла ја им ја објасни целта на нивната борба и да им се приготвиме кои сме ние, река не сме торови која што ни претставува бугарската баталјон. Штобаш го веј а постои ^{како и дигните} нив, Меѓутоа, ступениот што ги губеме многу времетрај, и таме ја некористиме оваа небулгош и побелнава.

Телема река сме имале ~~што што~~ се служе вока, и таме тројца и ние, а што е најважно што не се мисли ни еден вишек. Иштогна како ја е овој служој "ноштинувот". Сега, кога размислувам за оваа акција, ми се гини како ја беше селото тоа рок, а не ступениот.

Уште единциите постојат не се армиса во селото, то известо време една бугарска колона се свикнаше во носок на селото, меѓутоа бие

Беше созишана од ношките единици и беше разбелеа.

При минувањето преку осетовските Тлојници (на висина 180-200 м. надморска висина) и по многу голем снежен покривок, секојдневно возевме дојде со дугојската војска која ни одеше по шестине на ношките единици.

Сега остона уште една претпоставка која претпоставува да се соопода, а тоа беше Крива река и третин прелејот кај Крива Тлојница-Курманово. Се претпоставува војска дугојската војска туква ќе постои во седи со цел да ја созишата Третиот на Батковина и да ја разбие или уништи. Во тоа смисла моравме на време да испратиме извештајски пратници за да го извиди теренот да не е постојат со дугојска војска. Командантот на Третиот му дојде на обзорот овде работата да ја изврши тидејќи обзорот имаше релјеф, тој Лигно, со пратници, отиде да го извиди теренот. По извршената задача тој се врати и го известил командантот дека кај Тлојница и реката во некои места на селото Псага не се приметувало никакво движење на дугојска војска.

При движењето во близината на селото Псага (ноќе), селската строна отвори оган од пушките во насока кон нас. Со тоа ни доде до знаеме да не влегуваме во селото. За момент коланата зостона и борбата се зостона покрај Тлојница од светилорачно-повторно пукање на страноците. Тлојница остона протину, може би му беше потпирање да зопегне, да не исподне река се плаши (уринарски планос). Во некое средна близина беше и обзорот, тој на Тлојница му реде: Дугојска Тлојница засадише, тидејќи може некое залутом куршум да те постои, тој се несеветна и

ман истотемаше ситропа на пл. Перон - Кумановско,
 втора со рвездомат приметил на ситропа на пл. Кроти-
 кета неколку луѓа залезоа во ситропа на пл. Перон,
 прилежни за буките, облежети во селска облека. Пе-
 тата за мнѝ зоситота и на Рџева му нојерив ја
 оги со сфеленети ја види как се тине луѓо. Кога
 тој продолжи со сфеленети ја оги во таа посо-
 ма, кетнижките ~~на~~ постоа да отвороат отон од
 букитите и п. Мишурозитите на нас. Во првото навн
 отен "насет", беа рожети 2 позитизи од мојата кета
 и рвездомат беа Тороца (Тале и Ромо). Јое комон-
 дуерв ја залезоат ботуните, ја забземоат погорни
 закони и ја отвороат отон по кетнижките. Бот-
 бота отпозна од обете ситропи. Тотоа заштити-
 дама од бун. Ботовон им дојде на кетнижките
 од ботвата ситропа и тине постоа во потика ја
 ототодвоат. Од кетнижките рвезда беа фронтети,
 а фронтите удеаја ја победоат. Туча пошта боре-
 цот од II гета Мановски Рџиро од с. Солно Луѓети - Треста
 од залуот Куршум. Ова беше на 24 февруари 1944 год.
 Од испозитите на фронтите кетнижи, оваа група на кет-
 нижи им припадоа на жегловската кетнижка бригада.

Групаот рет #25 февруари Групаот на ботвовонти
 отитна кој Космо - Кумановско и се среќта со Кума-
 новската ботвовон "Јордан Николов". (Норвото заедно
 со селот од ПШНОВМ и со ишеф. Птелио.

Мојот праеме околу 25 септ, солт над
 400 км. по многу остра зима и по тешко пла-
 нинско земјиште, во некоде потмено и со 2 ме-
 тра висок снег. Овој покар имање голем вечно-
 оплитски знагој за развijojeњето на НОВ во Македонија

На 25 февруари Гробишта на Битовоки пристигна
вечерта во с. Желтоке Коде ее имаа содружје и Кума-
Новските партизани и тучка Брестова и добру се
накромеја.

На 26 февруари 1944 година во с. Желтоке - Кума-
Новско, во присуство на Командантот на ПШНОВМ
и мнест. на ЦК Тембо, на светет казми, е форму-
лирана Прештата македонска бригада. Во нејзиниот
состов влезеа: Битовоки „Стив Нудов“, Кото ПРВ
Битовок, Битовоки „Христијан Погодверки - Кожинаи,
Кото Втори Битовок и Битовоки „Орце Николов“
Кото трети Битовок, Јака околу 320 борци. На
формулирање беа присутни Косовскиот Битовок,
Јужномакедонскиот одред и дугајскиот Битовок
„Христо Битов“

Руководството - Штабот на Бригадата:

1. Командант Милошевски Тихомир - Тихо
2. зам. К-доник Боро
3. комесор Гробица
4. зам. комесор Битановски Злате - Микојло
5. Интендант Бошков Атанас - Зафо
- 6.

Штабот на Бит. „Стив Нудов“

1. Командант Веслевски Наум - Овгози
2. зам. К-доник Пејовски Никола - Груев
3. комесор Балабушки Петар - Минге
4. зам. К-еор Пејковски Лоне
5. млад-рок. Ристовски Бонко
6. Сопител Масларова Олга

Составите на кетните роговодства:

I кета:

1. Командир	Туровски Тецо
2. Зам. К-дир	Милевски Ванчо
3. Комесар	Содикоско Солонт-мо
4. Зам. К-соу	Нгеловски Ммире-собе

II кета:

1. Командир	Горколовски Крсто-јордан
2. Зам. К-дир	Бендески Борги-цони
3. Комесар	Стојановски Бодие
4. Зам. К-соу	Тамковски Тонде

III кета:

1. Командир	Бербевски Сатим
2. Зам. К-дир	Костовски Тиројан
3. Комесар	Ровевски Зилге
4. Зам. К-соу	

На 27 и 28 февруари 1944 година беше организирано военно-политичко советување во Монастирацот Прохор Битански со сите роговодства (вклучувајќи го кетните). На советувањето беа присутни командантите на ГШМ Штепиќ и др. ГЛ. на ГШМ. То советувањето донесе формули кои се поставоа како акценти на неутрализација на непријателот; напредок во сообраќајните врски; развивање на земјопоседни формули на 2 М. и содејство со југословенските и македонските единици кои рејситуваа на територијата на Црна Црква и создавање на слободна територија на територијата на Козјак и воспоставување на Новацка војска.

На 29 февруари сообраќајот Бригадата се свлече од Монастирацот Прохор Битански, преку Феката Битња кон с. Старец. Предните резови на Бригадата кои селото Сејуч, стојат во борба со кетниците. Штабот на Бригадата ги постави командантите на батальоните кога беше направен контратаконтант

за дејство против кетиниците кои се постоа под селото
 Ботовакот, Сив Ноз, доде водага да постоа на тешките
 то на кетинските одржа (на десната страна), лево од
 Номинот Ботовакот постоа 2 ботовак, а 3 ботовак има-
 ме водага да избе на гробот и да не им овозможат по-
 влеме кон север, Ботовак ираме стоа цел рет. Се-
 тиниците се надеваа дека од водага ќе ја уредуваат бри-
 гадата. Меѓутоа тие беа приквемитени и се поред во об-
 круг. Овдогоа се наоѓа во првотот ботвак рет и
 е многу ситуацијата во своите рете. Кетиниците од
 Номинот на овдоговак ботовак, познаа да се повлеку-
 ват кон север, меѓутоа 3 ботовак им рете во док,
 а на истокната страна од гробот даше Ботовак тима која
 беше доста гладна и не можеше да мисли со глава. Некој
 од кетиниците покуша да ја преблваат ретата, меѓутоа
 и од тоа страна ги крва Номинот ерниси во е. Косов-
 скийот одред. Кога водага река Номинот излез, повеќето
 од нив познаа да се предвоат. Оштоу водаше штоако
 на кетиниците со примитивните ерниси. Командантот
 овдогоа со фалсират го отвори митот од коде што
 водаше штоако и му пореди на командирот на I рет
 во која се постоа, ни се гна, 2 иполјони кои од
 лизна полова со Амфроби да го утврдуваат
 утврдуваат на кетиниците. По неколку дена од Амф-
 робиот, тие го потрпаа местото од кафе се ра-
 вале ретот и ернисиците на ботовакот го зов-
 вода и тоа утврдување (поелевта) на кетиниците.
 Титоа сите ботовак извршија јурни на кетини-
 ците кои познаа во потисно рејата да одста-
 пуваат, меѓутоа се окупирани од сите страни
 и не му преостануваше ништо друго освен
 да се предаде или во сиранието да биде утврден.

Като резултат на оваа борба била војноведски оточу
 100 лейтанти, многу од нив се удовица во Република Трговица,
 имале доста роти кои остонаа на балистите, мал број
 успеаја да побегнат. Седум војводици била осудени на
 смрт и била стрелани. Околу 50 лейтанти изразија жеља
 да остонаат во партизанските редови, а другите била
 пуштени во своите домови. Возловно 70% од лейтантиците
 била носена медицински. Тие што успеаја да се спасат,
 се префрлиле преку Република Морова во другите региони
 на Србија.

Другиот ден единиците на Бригадата добија заода-
 га да продолжат со уништувањето на германските груп-
 ти кои остонаа на тој терен. Иако овчовој бат-
 џон дејствуваше на теренот на Широка Платина каде
 што успеавме, во нивните на тој терен, да фрлатме
 припадник број лейтанти. Другите батџони кај село
 Ново Село војводице над 50 лейтанти. Со овие отуци дви-
 жението на лейтантиците кај село Моравица во овој регион,
 може да се рече, дека била целосно ликвидирани.

Како средина на морави Бригадата војводице борба
 со бугарската војска и полиција во регионот на Билега, Буч-
 штроне и Свиркица.

Помеѓу Кува Паланка-Куманово и Врање е отворена
 слободна територија и е формирана Народна војска. Три крајни
 на месец март припадник уште септ косовски батџон и јединица
 косовски батџони дејствуваше како косовски одред.

По неколкудневен одмор, по борбите со лейтантиците брига-
 дата и косовскиот одред вршеа подготовки за полет
 на жел. станица Ветовоц-Врањско, главниот јазел
 на патот Солун-Скопје-Белград, главната комуникација

на нейтралитетот и за снабдување и за повлекување на своите
трупи. Планот за натамошно развој се со сите роковод-
ства, заклучно со Гелиште.

Баталонот „Гитан Ношев“ имаше задача за време обезбедува-
ње кон Куманово, минировање на станицата при повлекувањето -
по извршувањето на главната задача и со една ќелија ја ја на-
појде Гелиште. Вториот баталон и Косовскиот сурез имаше задача
да го минироваат мостот на жел. пруга од Рилитово кон Вроче
преку Рилова јутина Марева и обезбедување од носок на Вроче. За
време на натамошно на станицата Третиот баталон ја имаше глав-
ната задача да ја нападне жел. станица, станицата и ја ги ми-
нира композициите што ќе се замикаат околу станицата.

Единиците на Бригадата нападнаа го извршија на 27/28 мај
1944 година во 23⁰⁰ часот. Постојателните задачи единиците извршија
ги извршија. Бидејќи околу 10 германски војници и околу
16 дугоречни војници и голем број колесници на крота која беше пре-
несена со товарна стана од околните села, во носок на слобод-
ната територија - во задната Кордонето ерминци се повлекоа
кај с. Фресе. Другиот ред Бригадата и Косовскиот сурез го
продолжија движењето и на 29 мај стигнаа во с. Пелинце -
Куманово. Понатаму единиците дојдоа утринот од мез и се накротнија,
одморат истовремено беше неопходен и за пополнување на муници-
ите со муниција и гр. опрема. Од Пелинце го продолжија движењето
и на 31 мај стигнаа во с. Стенга на Третиот баталон кафе се
групираа. Понатаму беше извршен припремата за натамошно на Тиро-
линскиот. За таа цел Штабот на Бригада изврши изби-
гувањето групи за да ги разгледа објектите за натамошно во
согледот на сите околности од околните села на руд-
ниците. По добивањето на податоците од Трупа, Ко-
мандантот на ГШНОВМ и Штабот на Бригадата и
Косовскиот сурез, развојот на План за натамошно. По-
што постројбата која (Смица), Штабот на Бригадата

или постоји на батвовањиме конкретни згодом. По примери-
 те зодзи, батвовањиме трџна на извршувате на борбените зодзи.
 Моршуритата продолжи преку с. Мухово - Кичево - Берово - Трагич-
 ште. Плука Командантот овдогој ги зовојна командите на
 петиме сф. приметна зодзи од Бригадата и им постоји кон-
 кретни зодзи на петиме, се редира преку Смижа - Црменк.
 По замислата на Штабот на Бригадата овдогојна батвовањ
 требаше да го потогне оделението за сепарација на олове, Витери-
 оит батвовањ да го потогне Фурнички, а третата полициска
 станица и вичење обезбедување, а Колевскиот срср да го
 нападне руд. Зоджево. Од с. Профимите батвовањиме туѓе-
 наа секој во своја насока - кон објектите за напад.
 Времето беше многу стурено и имаше вичица кои им оневоз-
 можува на српциите во свичењето. Бидејќи интересот не го пот-
 новавме, од обличните села зоджево варши за да ни го по-
 колнат местото коде треба да стамиме - го обј. го потог.

Мојата II гета најголема на дубокавата војска која за обез-
 бедување оделението за сепарација на олове, првата гета, ми
 се гети, имаше зоджега да ги уништи постарите но
 оделението за сепар. на олове, а третата гета вичење обез-
 бедување и во резерва. Нападот требаше да се изврши на
 Зоджил соодветно во 4 гасит. Втората гета целта да го из-
 нероди негудителот, изврши јурин на дубокавата војска
 која беше сместена во бодоките и не им беше додена мож-
 ност да ги поседнат локалитите за одбрана. Кога видоа
 изненада пукање на пушки и тирешките на болди, дубока-
 ските војници во болнаго се повлекуваа и од стуров пу-
 каа кон нас. Со тоа првата гета успешно ја изврши својата
 зоджега, во борбените дејствија од Втората гета полесто деа
 ронетим Коковата фота, Русевеви Ефимови и Милевеви Слове-
 Стево, и Микови Понде. Овдогојна батвовањ во целост ја
 изврши заданата зоджега без да доде штети.

И Витошкиот баталјон ја изврши поставената задача, меѓутоа тој седе 3 нивне, меѓу кои и командантот на баталјонот Филиповски Јане. И косовскиот одред учеснично ја изврши задачата, а седе 3 нивне. Во целоснот оккупација беше успешна.

Непријателот имаше своја мрежа и ровови, а од ружничките околу 100 ружори им се приклучија на партизаните.

То оккупацијата единиците се повлекоа во косова на Крива Паланка слободната територија и на 4 април станаа во с. Желувичко каде артиерија еден ден и се покротила. Утврдениот можност продолжи преку Терек, селото Широка Тлоштина и единиците станаа умобно во слободната територија - во с. Трговиште. Плуна единиците дојдаа еднодневен армој од можешевото и од Котларит. За тоа време тие извршија анализа за целосно извршениот задачи и како треба понатаму да се развие.

На 10 април 1944 год. Штабот на Бригадата беше известен дека на слободната територија навлегува дугоречната војска која се движи од Фиставац кон с. Буштица и с. Русце. Бригадата се припреми и пука во насока на с. Русце. Во меѓувреме, фури баталјоните се движат во тоа насока, дугоречната војска беше влезла во с. Русце. Штабот на Бригадата на овдешниот баталјон му постави задача да изврши напад на дугоречната војска која навлегува во Русце и изврши јуриш на нив. Третиот бат. и косовскиот одред да ги потврдат дуг. јуриш од јестинаот бат., а третиот баталјон доди задача да им ја одсече артилеријата на непријателот при повлекувањето. Баталјонот Стив Неумов. На гено со својот командант овдешно, изврши јуриш на непријателот во селото, со силан огон од тучи-

Китие и п. мширлезите и овие ³⁹ дивни африкански и болести го
не пријателот, а исто најголеми третината била во Косовската и Косовската
одред. Не пријателот јавноше ажиов огиот, но нолетите на
болестите беа итону жестоки што бугорската ордена можеше
да паусти. При вока нолетите ситуација, бугорските
отворени ја загубија контролата над сватите единици, така
да бугорската војска во поникво дејство се повлекува, оставеј-
ки го зад себе тежкото оружје, приливите и ротетите. Во оваа
борба беа зајметнати 1 батерија топови, неколку тежки артиљери-
ски батариони и р. војска оддела. Не пријателот имаше околу
10 батариони и повеќе ротетии. А на наша страна 4 лесни ротетии,
ми се кини од 3 батариони.

Оваа ситуација имаше голем одраз кој нолетите на ниту
ниту и поникво. Бугорската ордена виде рена или работата
се организирани по нитивонски единици, а не како што име
не викаа шумнеки. По акцијата единиците се повлекоа кој под-
ножјето на П. Козјак и се ролетирани по селата Арбанашко-Ровина
и др. села. Плука единиците одморја и се припремаа за нолот на
Куритово.

Во екип на припремајето на пролетните африкане од страна на бугор-
ската ордена, третата месаданка ударна бригада и Косовската од-
ред на 25 април 1944 година го нападнаа Куритово.

По извршениите припреми и заповедање на бугорските со новодош-
ените оружје што го беа пуштале со овие Англиските кој с.
Ромно-Куманово, на 24 април единиците тргнаа од Ромно, ми-
нувајќи кој поднежјето на П. Герман, приклучива кој сепак
Скопје за да дигнат поднеску до Куритово. По краткиот одред
во селото во 17 часови го продолжиа нолот кон Куритово и по
цесеткочасовна нолот, на 25 април во 3 часови извршија
отпаднаа не еден километар до градоот. Плука единиците на бри-
гата и Косовската одред дојдоа комплетни заодол. По зам-
слата на Штабот на Бригадата одговорно биласта иже-
лите, по ударни групи, ја нападнаа во градоот, а нолот за

диге во резерве. Вториот баталјон имаше задача да врши обезбедување од провеза на на Шипри, Тирешкиот баталјон да врши обезбедување од провеза на Крива Паланка, а третиот баталјон одред да ја најде дивизија Косовска која беше одвојена 1 км. од градовите во која се постоа околу 100 бугарски полиции.

Командантот на првиот баталјон-обзорач ја толкува таа задача и формира групата со ситуацијата во градовите. Лева во градовите имаше околу 100 души српска армија која носиле дигорскиот актиотор ја поставува за обезбедување на градовите, во Соколовата имаше 10 бугарски војници и РИ-новскиот отпор. Меѓутоа не беше информирана дека во школото имаше една поватка бугарска групата со околу 100 војници. Одбрана заклучува дека таа бугарска групата во градовите има присутноста не посредно пред да се нападне (1-2 дена порано).

Во ударната група која предаше да ја најде Големата бев јас и Хаџи Сулејмане од Битола, многу земени К-зонни на баталјонот. Задача ни беше да ги заробиме војници во Соколовата, а во Фирџивна, во колку не се преземаат да ги унишиме. Тоа го одлучуваат задава од Обзорач групата го запозна свештеникот Кот Крушево и стигна да прегледуваат од кафе, од првата кука зоре војник да ги покаже Големата. За да се стигне до Големата, предаше да се мине постој школото. Свештеник се низ градовите, која ударната група присутна на околу 100 метра до училиштето, Косовскиот одред отпозна со попарот на полициската. Се случуваат истрани од оружје и одети од бомби. Групата подига да ја подига стигне за извршување на својата задача-кој Соколовата. Кога таа стигна до школото-гулиштето, забележа мачошката во

Во училиштето и излегуваат на бугорската војска погледот од училиштето, кои се стремат за борба дојде војската. Училиштето е група (јас имам навршила пушката железна ножица и мотозер), забрза борбата положба дојде отолот на една кука и една отворена отон во проведот на вратата на школото одкаде излегуваат буг. војници. Тие што беа излегуваат поглед, веројатно се повлекоа во школото и се сиров, погнаа ја отворената отон од школото. Погнаа одстојане престрелки, бидејќи училиштето се наоѓаше 3-4 метра испод нивото на зградата каде што беше ударната група, на бугорските војници не им беше возможно да отворат отон од проведот на училиштето, па мораа да бидат залепени на падајќи на школото, во стрелба можеа да бидат погорена од немските истребители. Еден фронтфронт од таа единица, која слушала пукање во зградата (што се наоѓаше во зградата), од 1/3 дел на школото одеше кон својата единица за да ѝ се приклучи, која ја соопшаваше му командувателот да ѝ ги даде ружите и ја дојде кој нос. Во првото време појде појде до нос, меѓутоа, немците ја го зорвине, што му се фрле на ножици и го фрли за мотозеро. Во моментот на ножици не му фрли мотозеро и што ѝ го искористи меѓу моментот се случиле нареду по скоките и влезе во школото кај групите војници. Јас не можев да отворам отон од пушката железна ножица што можев да го отворам ножици. Ножици ќе пукаше, од мотозеро што се случи.

Во книгите што ги има издадено Злате Билботовски и Лоне Цеков, се наведува дека се знаело дека има бугорска војска во училиштето и дека Злате Билботовски наредил на школото, меѓутоа сето тоа не е тивно што ќе се види понатаму.

По известно време пука дојде командантот од вестрајт кои одреди погодни стрелци кои беа работно-

- редети во повисоките згради с/з од школото и тие најземе-
 нивно но постојано створена стана на бун. Војници во училиштето
 то и на тој начин на бун. Војска им беше невозможна да
 да води борба од училиштето. Појка бучка пристигна и јел
 од Школот на Бригадата. Околу 10 часови групите удрот-
 ги зградите ги изврнуја своите згради и тие пристигнаа во него-
 средината близна на школото, стрелни за интервенција. Командантот
 второстепен беше известен дека групите што постоа во
 зградите фрлиле неколку камиони со кои биле преве-
 зени бугарските војници од Мумошево. Командантот на
 Бригадата преку второстепен им уплати на војниците по-
 бина за да се предозоли. Првиот пат беше одобрен. По Курба-
 Кото Лукичките, повторно два патници да се предозоли,
 во сартавие училиштето ќе биде заштитено. Одредбата дека
 им дава помош и нема да се предозоли. Командантот об-
 којашт среден ударна група на перо со колесарот на Зетина
 Костафски Трајан
 Така добри зградата да влезе во подрумот на училиштето
 то и да го заштити. Во тој момент се случила сцена од пушчи и
 пушкотини од изведоа на Второстепен кој времето уште да да
 со одлучната војска која им дава во помош на бугарските војници.
 Ударната група уште да влезе во подрумот и од подрумот по-
 гна гад и помет. Кога тие го видоа војниците во шко-
 лото, почнаа да излегуваат од школото се Курбатин рече-
 се прерова, осмислени го одлучето во дворај на училиштето.
 Во тој момент интензивноста на борбата кој Второстепен ба-
 тиско од кој с. Шлетово, беше се потопи. Командантот
 второстепен добри наредба од командантот на Бригадата
 да го поседне југословенскиот јел на Црнчево и не му
 дозволи пројект на итрицателот во зградата се ја пабе-
 вето на пројект. Второстепен ослови едно одлучето од
 батискојот со зградите другите војници, а одма
 се уплати со батискојот на извртување на зградата.

во приклученост на урба Пирова, дадејќи се пред-
поставуваме дека тогаш се носела ПЦНОВМ и јужнословен-
ите и др. Коевелев е гримизил.

То зомислата на Шибобот можностите требаше да се
одвива: Особени Тлошките, Курива Тлошката-Мола Црцо-
рија- Жеровице-Бисторска Тлошката, Црносек-Црпа Пир-
ова. На 3 мај 1944 год. единиците тргнаа од Особениите Тло-
шките, стигнаа на патот Курива Тлошката-Кустендил, јви же-
јки се по патот стигнаа долеу од с. Тучево, скриваа
лево и го продолжија патот и на 4 мај, преку Тучево, стиг-
наа во селото Мола Црцорија. Со селото влегување во селото
единиците метроста своа непаверно обезбедување. То јво-
кованост армиј во селото, кога единиците требаше тука
добро да се покриват, Шибобот на другата била обезбе-
стена река во носела на селото се јвижи дугијена
војена. Нашите организирани делови виворија отог на
непријателот. Тогаш обострота борба, телата и отаргела.
Мејутам нашите единици успеаја да го задржат непри-
јателот до патот на мостот да влезе во селото. Во
првата мрак единиците се одлепија од непријателот и
го продолжија мостот и преку селото Жеровице, на 5
мај во зорните стигнаа во с. Божно Тлошките на Би-
сторска Тлошката. На 5 мај отолу плодне нашите изви-
дубовка потрпаа забележана волена на дугијена војена
која се јвижеше во носела на селото. Беше погодено
да се излезе од селото и да се поврнат позмиците
од маре да се јогела непријателот. Околу 15 зората
дфт. војена се разви во бурен порезок и мина во Непод.
Борбата беше многу жестока и се војеше се до та-
дот на мостот. Нашта единиците се одлепија од
непријателот и тргнаа во носела кон север. Од
овие борбени рејствива можеше да се зокруга река

на слободната територија обитозкома озерувоната оферн-
зива на непујателот.

Звизејќи се кон Север, третата нов. британска и Коев-
стеној озер на 6 мај 1944, оу. пристигнаа во, Цртнош-
ница под Грвот на Цртноок и туча остонаа на преде-
дубоко. То пристигнаа во селото единствене постоваја
јакн обезбедување по овалните високни, особено на Цртноок,
дизејќи се третостовување дека дугореката војена која ги
траеи нашите единици, може во севое време да пристигне.
Рано утрината, на 6 мај, сите наши обезбедување се исто-
времето најоднаоки од непујателот. Беше јакно дека нашите
единици се поголео омуушети, дизајќи непуј. единици вршеа
движење и неке. Благодарејќи на нашите јакн обезбедување
непујателот не можеше брзо да напредува, тоа да на-
шите единици себедоја да ги зовземат доминантните
положи за одбрана. Непујателот беше многу жестоко и енерги-
кен. Во најодниот учесувание орументира, Микофрлади
и обидоуја. Зрнечето на Цртноок значеше дека се
уште има услови за продолжување на борбата. Непујател-
ските јурини, помалекти од орументира, Микофрлади и обидоуја,
сервеса еден за друи, но храбрите коуци одврсто
стоеа на своите позиции, поднафна ги додекуваа ју-
рините и со близон спот, голем и борба троди во зрвот,
ги одбиваа сите непујателски брочови што јуриншоа.

Некоде кон 14 часот Второвисој баталон гооди за-
дага да изврши противјурини од високната на Кота
1502 кон Боуелската планета. Противнојодниот беше
поготивен со силен оток од обидоушето орундаје
и микофрлади. На село со комондонтиот, Велта-
воној во првиот нолет успеа да го испиште
непујателот, медуша тој годи нови засилување
и по својосовнаите дожда тродивот на нашите

единици брже зотворит. Појуди тоа беше претвртното
 постојанството Нолосте и е донесено решение да телницата
 да се осигуре на достижните положан, а првсу ношта
 да се изврши пробив на нејтрјоителскиот обрз. Бригадата
 до тогочу не беше се пошла во војва положба. И ној-
 големит рјетимста тешко можеше да претпостави дека
 стипука ќе се излезе жива злова, бидејќи ритмосферата
 беше тврда.

Уште рента шибот на бригадата се извигување ус-
 тновни река дилната мету с. Брестина и Бузуловела
 Пложна не дила зворитена од нејтрјоителот. Тоа знатеше
 дека пробивот ќе се врши преку Бузулова територија
 каде што нејтрјоителот не се надеваше.

Командантот на бригадата на командантите на ба-
 талоните им пореди, по пожелите на Фроков, нејтр-
 метно единиците да се арвојат од нејтрјоителот на
 местото од каде ќе се врши пробив. По пожелите на
 Фроков единиците незоделеното се арвоја од нејтр-
 јоителот и беше поредето од шибот на бригадата
 авкоровниот баталон да биде на тело на колота-
 та за пробив.

Нашта на 6/7 мај 1944 год. единиците целесја
 незоделеното да се пробиват низ нејтрјоителскиот
 обрз по волнатата на брестинска Река, а појва
 преку селот Бузалово и Меконичи, да изле-
 зот од обрзот и појва издија северно од Крушин-
 гил (Бузулова територија). Соборитот на 7 мај од
 зреденот, нешто од Босилград, се двојер эле-
 говне река нејтрјоителот врши рт. падртовени
 на црноок за да изврши јурши, мејштоа овој-
 иот на пратитите позиции.

Во оваа борба нејтрјоителот имеше доста

дршве и ронете кои не можат да се потсетат со свој
заградни носачи. Иако ситуација до денешна ситуација има
ше околу 16-24 дршви и под 25 ронети. Од денешна ба-
тиска потине Андерсони Нивно-Борак од с. Ловчи-Тресте
од Треста.

Во оваа борба борците на Бригадата и Косовските
одред голема храброст и учество да се издвојат во
неровната борба со непријателот, а стореми нешто
којот ги поставиле своите уметности во југовременото со
своите единици и луковости со што го поддржи непри-
јателот.

Потоа единиците го продолжуваат постојан
венец-буџетската граница и вечерта стигна до подигање на пл.
Вордени каде малку погодна, а потоа натаму го продолжува
преку Вло. Езеро и метожните подиги на Веметик и сообраќајот на
10 мјест стигна на територијата на Црна Црква ^{којде се стана} со ГННОВМ

Од подготвените што бидејќи од извештајот
можеше да се заклучи дека непријателот врши групирани на
своите сили за создавање објект на подготвеното на Црна
Црква со цел да им создаде удар на силите на НОВ и ПО. Затоа
ГННОВМ формира Оперативен штаб од представници на
сите единици на село со командантот на ГННОВМ кои
донесе одлука да се изведе од ова подготвеност и партизанската
готвост да се појде надвор од објект што се готвеше непри-
јателот. Основната задача беше мобилизациите, јужномојав-
ските и Косовските единици да се појдат на подготвеното на Козјак
и Врање. Маршрутата требаше да се изведе во насока на Кли-
суре, Бесна Ковила, Ситрешировоце, Босилград - Козјак. Еди-
циите добрија задача да при своето рвинење за Козјак да
ги најдоголеми непријателските позиции во Босилград. Меѓу-
тоа кога се вршеа припремите, шестата јужномојавска
бригада при извештајот на Ситрешировоце Курш на 12 мјест,

Беше неможејно ноласкноста од бугарските сили.
Се слушаа тучкајќици на оружје од Стојанин Круш.
Командантот на третата мот. ударна бригада го повика
Овзорот и му појаси одна ра Крече и ми помага
на 6 јм бригада, Овзорот нагело на Коловојта го
поводе својот баталон во борба. По него тргнаа
и другите баталони. Јужнословенската бригада
успеша да го зајачи непријателот на ристако-
што и свозмат на 3 мхб лесно да се инфилтрира
на позициите на Ристакица Круш и да ги воводе
своите баталони во борба. Треденети на Ристакица
Круш требаше - можеше со јурши да се освен и мстм-
ене непријателот, а мотвременно да се созвдоат човоци
за зауврстување на можущиот мотвезможувате
на непријателот да им го пресете батонот на дружи-
те единици што требаше да се извлоат.

Овзоровидниот баталон го зовведе солмоти ереден
кои постепено се влевоше со високитите на Илокитата.
Заг деловојат беше голината што се ступаше кон Црн
Пирова, целата во голема густа шума. Баталонот
што го зреден требаше да го заеме по секоја цена
зошто дружителите единици во тучај на Квезерината,
требаше постепено да поинај да се повлекуваат во
Аосека на голината Трештен за да може да се
сформира колонола и продорни на зомолената мотшру-
та. Бугарските фронтони беа потноубудожни и за-
таа потноа со јурши се цел да го зовземат ере-
денот на Стојанин Круш. Баталонот намерно ги пуш-
ти буг. војници во јуршиот за да човојот вбеле-
ток дека ќе се домагаат со ереденот. И тогаш
кога тиме провела последен обид да го освојат
ерденот, тогаш потноа експлозици на потни батони

лицата и митролеските роформи пред
кои нейтралитетот можеше да се повлече згод
зреденост.

Многу добро се секогаш кога војната влече
ката изврши јурни од својот добар ред
и во тој јурни беа удели неколку бугарски
војници на село со комунитарна вој, некај си
поручник од кого го задовме митролески. Од
зреденост на Сивански Греш енервно горство на
бугарска војска во стрелачки стурј како помош
на др. сили кои не беа мешани во работни-
ните јурни. Меѓутоа овсоровно бојово-
и др. бојовоки ги арбиа и тие јурни
на нейтралитет и кврсто ги држа своите
положи.

Овсори годи зодвора да осметне на по-
зициите до тој на прокоит, горака бри-
гарата и др. ермици не се оддалега,
по патоса и бојовоки се продолжи то
ниф. Меѓутоа во текот на приквезер-
ната Нейтралитет мисла на Левата Греш
на бојовоки, да нојзаве "клин" и го
пресече бојовоки од бригарата. Со
борба овсоровно бојовоки (без 1 гета) се
повлече кон Црна Трова, а гловничката
на бригарата и др. ермици продол-
жија во носока кон др. бојовоки без
една гета околу месец јена беше олице-
пен од бригарата кој дејствуваше на ше-
реност на Црна Трова и туманове и пов-
торно се стон со бригарата кон трва-
та половина на јуни 1944 година,
ми се кини кон Нови Ток-Врховско и
ги продолжи борбените дејствија со бригарата.

Три бригаде и групе на Бригадата и групите единици на Вронкеловиот баталјон, силите на Нейтријателот ги следеа нашите единици и настојуваша да ги разбијат или уништат.

На 18 јуни 1944 Третата МЛБ на теренот на Нови блок се судри со силите на Бугорската окупаторска армија кои тргнаа поведе саби. Нейтријателската колона која се движеше во насока на Крива река, Бригадата ја нападна во бекство, додека другите сили што се постоа на теренот на Нови блок, мораа да водат борба која траеше преку целниот ден, во која Бригадата ~~не успеа~~ со неколку жртви не успеае силите на Нейтријателот да ги победат, зошто беа зацврстени на своите позиции. Жртви на крајот на Втората Бригада успеаа да ги освојат од позициите. Во таа борба беа ранети неколку други два ранети, а кај Нейтријателот имаше над 20 мртви, а над 25 беа зорувани заедно со пленот.

Во текот на втората ден Бригадата беше информирата дека една колона Бугорска војска, преку Петрова Гора, се движи во насока на Нови блок, веројатно да им помогне на силите кои денеша водат борба со нашите единици кај блок.

Втората бригада доби заедно на 19 јуни 1944 год. да му приготви својата на Нейтријателот на теренот каде што се претпооставуваше дека татј ќе појат, а другите дајвачи да се доближат кон теренот на Нови блок за да можат, во случај на потреба, да

дождри в помач.

Бойовою на село со својот комотандо-обла-
 рот во дитринските косови го зовзере местото
 по должината на Петрова Гора, по кој патот каде
 што се претпоставуваме дека ќе миџе нејтрија-
 телот. Обкојот на комотандоците на селите и
 доде нејтријетки зордзи на селите постојат
 А особено докато се појдеме по волно
 за постигнување на изнедадување. За сите ед-
 ници важеше поредбата-зодрајата на зногот
 на обкојот-со нејтријет еден мотак, еднини-
 те-селите да извршат јурни на нејтријетелот
 со цел да го уништат или зордзи. Наској ду-
 кова мина по кој патот претпоставуваме
 доде засолнише за борбите. Вземто беше волно
 и по малку појросување. Со нејтријет се каже не-
 тријетелот да се појви. По некое време постоа
 да налетуваат дитрински обкоји над нашите
 постоа. Потоа го појросува неколко постоа.
 Потоа два нејт. извидувачки обкоји. Видејќи
 тие ништо не забележаа, им дојде знак на
 дитринската колона да го носат рвене-
 нето кон Тлок. По извесно време по патот
 на Петрова Гора се појви преткарница-
 та на нејтријетелот со јакна околу 15 војници.
 Преткарницата беше пројучиена на околу 200
 метра од којот (зелен) на нашата заседа, а
 патот наиде еловничата. Преткарницата
 им доде знак со дитот на пушките да го
 проролжит патот, дека теретот е сподобет.
 Кога еловничата стигна во доменот на на-
 шите единици, обкојот зно за јурни.

Обкоровците сите поко еден се дигнаа одвојено
од целокупното вооружување, извршија
јуриш на Петријателската колона во Јорина
на Батовац, Глетката беше ситројана. Едни паго
појдени од Курмуцките, а другите ги крва
раците и се преговаа. Само мал број дојдеа
за победата.

Во оваа борба обкоровците успеаја да изво
јуват една од најубавите победи. Беа уништи
голем број Петријателски војници и офицери,
зобедени ног 30 војници и 2 офицера. Зобленети
беше многу пшкки и б. митролези ково и мно
фрмаци. Зобленетиа беше целата колона со
кочка, мушкетери и отјема и 10 коњи.

✓ Оввишомот зобленетиот оружје и
сирема беше зобленето северно од Петрова
Тора во шумата. Зобленетите војници беа
пушкети.

Метноот јен Петријателски се одиде со силите да
ги нападне нашите единици од кој Топи и од кој
Бодина Токата, меѓутаа и тиле сили беа преговани
од нашите единици и не попушаа да водат борба,
таку се повлегоа.

Со овие борби Петријателската сепанзива
беше срушена. Петријателски претрпе голт пораз. Пре
тата МХБ заедно со Коевентите и јужнословенските
единици, извајдуваа победа ног Петријателски.

По овие порази што ги претрпа, Петријателски
не се осмеруваа да води борба со нашите единици,
таку се повлего во своите хорнизони или се ушот
ти на војни места, што значи сега што претрпе во
сепанзива одбрана.

По стъпуването на неутралитета се обан-
зива, Бригадата се кумоването одред презере
мерки за кистење на теренот на слободната
територија која за кусо време беше побити
епохитезира. Новата Народна власт прогледна
да функционира само сега во нормални услови
на слободната територија.

Во овој период беа извршени кодровени проме-
ни. Фронтот целноот баталон "Стив Ночков" требаше
да замине за Комаксолов каде требаше да се
формира сериозна македонска бригада. Овдешни
ребаше да замине за командант на Витошки
бригада, имаше и други померувања вноше
во редовите на Бригадата.

Штабот на Бригадата донесе одлука да
се подготви окупационите сили на Странда
со тоа да се расчисти овој терит од било
какви неутралитетски сили зорачи тоа што
ребаше да се одржи првото заседание на АСНОМ
на 2 август.

На 3/4 јули 1944 год еднувањето на Бригадата, од
кого беа извршени сите приреди, ги подготви
булгарските војски. Овдешниот баталон подготви
на главниот провек. Од паролети тој се разви
во етнички ~~се~~ борбени поредок. Тој учество не- 3
прејателски да го изнегоди и во полето од е-
на борбата каде што фрла куршуми и бомби, е-
булгарските војници ги подготвија своите поло-
жон, одговори во моменти под свој оружје и -
ауреа. Зайленета беше командата со мушкетера,
Почна збојна померој на селта Родинамо Соломон
-мо од збојот куршум.

та.

Патриса Бригадата се врати на теренот во непосредна близина на Тигинскиот мостовицу, каде требаше да врши обезбедување при арржувањето на првото заседание на АСНОМ на 2 октомври.

Овзгорот беше избран за пратеник и присуствуваше на заседанието на 2 октомври 1944 г. Јас добив заграда, со кетката, да вршам обезбедување на Мостовицата преку Тигински мост што се арржуваше заседанието.

По арржувањето на првото заседание на АСНОМ, Бошвотокиот Стив Ноумов, зоминта за Тигински мост, од прилика поч 5 октомври 1944 г.

Ова беше крајот на нашето заседание другодување. Јас заминував со Бошвотокиот Стив Ноумов во Којмошгалан каде формирани Сеуднаја мостовица ева друица, а пакоско и овзгорот зоминот за командант на Втората бригада.

Крајок Зокбуцок.

Ноум Веселиевски овзгорот како човек беше многу карактерен. Тој не беше многу здорлив, но секој негов збор беше смислен и одмерен. Не беше карактеристичен и не сокоше ја се „улизува“ кој претпоставените зоруди стекнување популарноста и овторитетот кој нив, туку што то е стекнување со својата хроброси, утицноста во естроверувањето на посетовените заградки и успешните кои ги посетуваа.

Во борбата против неутралијето
 беше многу непосреден и едноставен. То беше
 трудот на политичките ставови и ги преоб-
 маше на внатрешните конструктивни предлози. Меѓутоа
 беше солидно и многу употребен во спроведувањето
 на своите замисли - идеи. Кој него многу беше
 изразена солидарноста. Не се ристотуира-
 ме од борбата, туку сепогол беше меѓу нив и
 кога беше робот и кога беше тешко. Сепогол, во
 сите борбени дејствија, тој се наоѓаше во првите
 борбени редови, беше храбар и неутралијив. Негова-
 та храброст, непосредност и провизнај се
 нос кон борбата, на нив им довоше нови
 сили да извршат во борбата идеи и кога беа
 изнемоштени и гладни.

Втората покана долема умешност и во
 промовирањето и комунирањето со единици-
 те (одреди - батальони). Тој негова команда еди-
 ниците постигна големи успехи во борбата
 со неутралијето, како успешната акција
 на Одредот "Заме Тржев" во Оштинската Смиљво-
 триполско во 1942 година, Сметаната Нопод на
 полициската служба во Копони 1942 година.
 Успешните акции на Одредот "Заме Тржев" во с.
 Був и Долево - егејска Македонија во 1943 година,
 нападите на италијанските корабници ситници
 во Колево, Белциште, Лешони и Велмеј - округ-
 ено во 1943 година,

Како командант на батальон во Трва-
 та Македонско-Косовска Бригада, батальо-
 нот постигна големи успехи во борбата
 против терористите и болестите во Ки-
 гевско, како акцијата кој селото Тривне

193
 зе-
 ше-
 в-
 а-
 та

Кого команданти на Битовојот Стив На-
ум во Груботи на Битовојот, под негово
ководство, битовојот поединци по-
ли учесници: уништување на територија Келотна
код селото Рашин - Корчува, одговорен на удар-
ната група за совладување на мостот на
Феката Бретолница код селото Метинотва - Ко-
кочево, разбивање на Петинискојта единица код
Петрет - Кумановско.

Во рамките на Третиот македонска ударна
бригада, под негово команда, битовојот
"Стив Наумов" поединци учесници:
уништување на противдивизиите кетиници код Рејце-
Кумановско, успешниот поход на железничката
станица Виставоц, поход на на рудничките
во Проблештици, успешниот јурини и разбивање
на буџарската единица во с. Рејце - Врочево, ус-
пешниот поход на Врочево каде беа заробени околу
100 буџарски војници, успешната борба и јурини-
те против буџарската војска на Црнскок и
успешниот поход од одлучајќи, успешната борба
на битовојот код Рашинска Гора и Глок - Вр-
ачево како и бригадајќиот борба код Петрова
Гора каде беше разбито - уништен еден буџар-
ски битовојот и на крајот успешната борба на
Строцин против буџарската војска.

Нејтројателот добро ќе ги помне овие ок-
упи кои ги водеше борбата на битовојот
"Стив Наумов" под команда на овчорот.

Името овчорот се прогуча во сите Круши-
та каде што тој водеше борба со своите едини-
ци. За нејтројателот името овчорот претставу-
ваше строг и стрелот. Со бравилниот однос кон
населението каде што тој дејствуваше, овчорот
штегна голем успех код Луѓето. Крејто Рачковски